اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

شنبه • ۲۱ مرداد ۱۴۰۲ • ۲۵ محرم ۱۴۴۵ • ۱۲ اوت ۲۰۲۳ • سال ششم • شماره ۱۱۲۹ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

تنبیه فعالان اقتصادی با اخذ عوارض بر صادرات

بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران گفت: مصوبه اخذ عوارض صادراتی بر ۲۳۸ ماده خام و نیمه‌خام با مشورت انجمن‌های تخصصی تدوین نشده است

این مصوبه سبب تنبیه فعالان اقتصادی و محدودیت صادرات خواهد شد.

۳

ایدرو در دوره جدید بر توسعه صنایع پیشرفته متمرکز می‌شود

بابک احمدی معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، روز سه شنبه در نشست هم اندیشی با خبرنگاران، اظهارداشت: در این زمینه ضمن تلاش برای تامین منابع لازم برای سرمایه‌گذاری، در مشارکت با بخش خصوصی به دنبال کاهش ریسک برای سرمایه‌گذاران هستیم

۲

«روزگار معدن» فرصت‌های معدنکاری فراسرزمینی را بررسی کرد:

کوچ معادن

۳

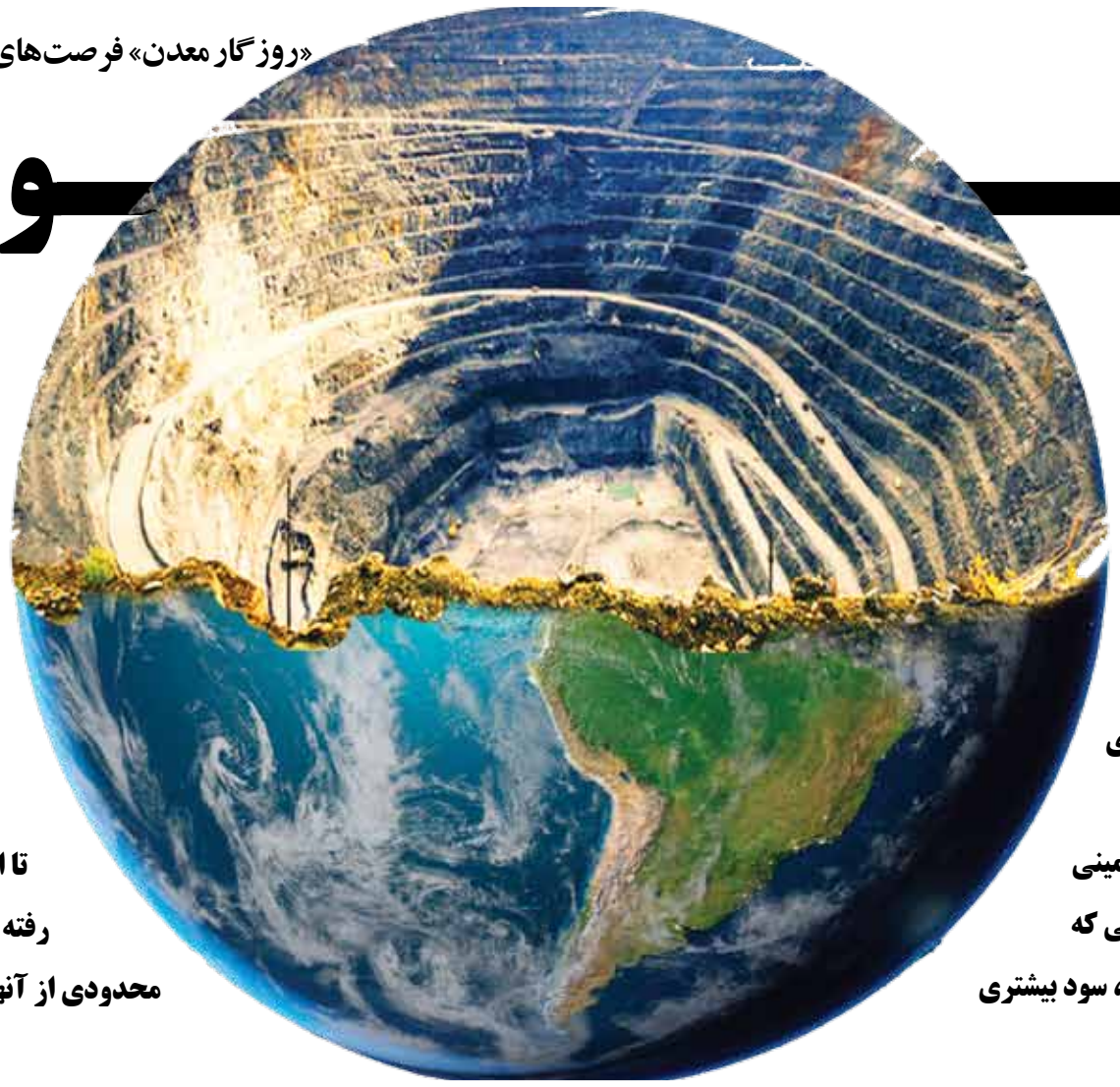

معدنکاری فراسرزمینی سال‌ها است که توسط کشورهای مهم در جهان ارزیابی شده است. بسیاری از کشورهای پیشرو با سرمایه‌گذاری روی معادن کشورهای دیگر، مواد اولیه خود را تامین می‌کنند. این نوع همکاری‌ها یک معامله برد–برد محسوب می‌شود

تا امروز شرکت‌های زیادی به کشورهای دیگر رفته و از معادن آنها بازدید کرده‌اند، اما تعداد محدودی از آنها عملیات معدنکاری را در این معادن آغاز کرده‌اند

معدنکاری فراسرزمینی به رفع مشکل تامین مواد اولیه به‌ویژه در حوزه سنگ‌آهن کمک خواهد کرد، شرکت‌های ایرانی مجبور هستند به‌سمت معادن فراسرزمینی حرکت کنند. هر شرکتی که زودتر به این فکر باشد، سود بیشتری کسب خواهد کرد

یادداشت‌ها

راه ترقی معدن

۲

صنعت بدون برنامه به کجا می‌رسد؟

۴

تیتر روز

عوامل چندگانه رکود در بازار فولاد

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به وضعیت بازارهای جهانی فولاد گفت: قیمت صنایع فولادی در بازارهای جهانی به دلایل مختلف کاهشی شده است.

یکی از دلایل آن این است که روسیه به دلیل جنگ اوکراین به شدت برای کالاهای خود تخفیف قائل شده و با قیمت‌های پایین به دنبال صادرات آنها است. رکود جزو مشکلات اصلی در هر اقتصادی شناخته می‌شود که ممکن است تاثیر بحرانی و مخربی بر صنایع مختلف از جمله صنایع فولادی داشته باشد.

با توجه به اینکه بعد از تحریم‌ها و کاهش درآمد نفت دولت بر بخش معدن و صنایع معدنی تمرکز کرد، درنتیجه صنعت فولاد جزو اصلی‌ترین منابع درآمدی کشور شناخته و همه توجهات به این حوزه سوق داده شد.

۳

روزگار معدن
شنبه
• ۲۱ مرداد ۱۴۰۲ • ۲۵ محرم ۱۴۴۵ • ۱۲ اوت ۲۰۲۴
• سال ششم • شماره ۱۱۲۹

تشکیل وزارت بازرگانی در میانه عمر دولت خطاست

عضو هیئت‌رئیسه مجلس با اشاره به این که در صورت تشکیل وزارت بازرگانی یک سال برای شکل‌گیری اداریِ این نهاد زمان نیاز است، تأکید کرد که در اوج نیاز به تأمین کالای اساسی عملاً وقت را از دست می‌دهیم. مجتبی یوسفی، عضو هیئت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی با بیان این که وزارت بازرگانی موافق و مخالفینی جدی دارد، گفت: شخصاً جز مخالفین هستم؛ با وجود این که وضعیت معیشت مردم خوب نیست و میراث سیاست‌های پولی و مالی و اقتصادی در دولت‌های مختلف است، اما باید گفت این وزارتخانه ۷ بار تشکیل و ادغام شده است.

وی افزود: در دهه ۸۰ وقتی بحرانی در مدیریت تأمین کالای اساسی پدید می‌آمد، بحثی کارشناسی گذاشته می‌شد و وزارت جهاد را به‌عنوان نماینده تولیدکنندگان مواد پروتئینی و از وزارت بازرگانی وقت به‌عنوان تنظیم‌گر و مجوز دهنده برای واردات و صادرات و نیز از وزارت صنعت به‌عنوان حامی تولیدکننده یاد می‌شد. یوسفی ادامه داد: در نهایت پس از بحث‌های کارشناسی متعدد در صداوسیما مصرف‌کننده و تولیدکننده و مسئولان متوجه نمی‌شدند قصور از سوی کدام وزارتخانه است و بدین معنا بود که یک موضوع به سه وزارتخانه باز می‌گردد.

یوسفی تصریح کرد: یکی از دلایلی که این مسئله مجدد به کمیسیون ارجاع شد، این بود که عده‌ای می‌گفتند بر اساس برنامه ششم و قوانین بالادستی که قرار بود وزارتخانه‌ها کاهش یابند، تشکیل وزارت بازرگانی بر اساس اصل ۷۵ بوده و بار مالی دارد و خلاف مصوبه برنامه می‌باشد. وی گفت: عده‌ای نیز مطرح می‌کنند که وزارت بازرگانی صرفاً در حوزه تفکیک می‌گنجد و افزایش وزارتخانه مطرح نیست؛ درحالی‌که تنها اسم را تغییر داده‌ایم.

یوسفی افزود: اگر این افراد مدعی هستند که بازار باید کنترل شود، پاسخ دهند که آیا کنترل بازار پس از تشکیل این وزارتخانه به دست بخش بازرگانی سپرده می‌شود؟ این در حالی است که نظارت با مجموعه تعزیرات است که ذیل وزارت دادگستری فعالیت می‌کند. همچنین تولید نیز در وزارتخانه‌ای دیگر نظارت می‌شود و از طرفی در اوج گرفتاریِ تأمین کالای اساسی و عدم حمایت از تولید و آشفته‌بازار خودرو تشکیل وزارت بازرگانی دردی را دوا نمی‌کند.

وی با بیان این که امروز با موضوعات جدی در بحث حمایت از صنعت وجود دارد، افزود: قرار بود به دولت اجازه داده شود اگر تشخیص داد، گمرک را از وزارت اقتصاد گرفته و ذیل وزارت بازرگانی تعریف کند؛ ولی بر اساس قانون مجلس یک نفر باید تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز می‌بود تا وضعیت کنونی بار دیگر پدید نیاید.

تامین برق پایدار صنعت سیمان از زبان بخش خصوصی

گروه خبر

دو مقام صنفی صنعت سیمان در سال ۱۴۰۱ و سال ۱۴۰۲ از روند تامین برق پایدار این صنعت و تولید متناسب با نیاز بازار می‌گویند.

برای اولین بار در ۲۰ سال گذشته میزان تحقق بودجه عمرانی کشور به ۱۰۰ درصد رسید و با توجه به پرداخت بودجه پروژه‌های عمرانی متناسب با پیشرفت پروژه و فراتر از سقف بودجه در سال ۱۴۰۱، میزان پرداختی به پروژه‌های عمرانی به ۱۰۵.۲ درصد رسیده و با رشد ۹۴.۲ درصدی نسبت به سال گذشته، ۲۷۳.۸ هزار میلیارد تومان اعتبارات عمرانی معادل ۱۷.۴ درصد از کل بودجه به زیرساخت‌های کشور اختصاص داده شده است.

پرداختی قابل توجه اعتبارات عمرانی، بیانگر تبدیل کشور به کارگاه ساختمانی است و انتشار اخبار افتتاح‌های متعدد طرح‌های آبرسانی، نیروگاه‌های تولید برق، توسعه زیرساخت حمل و نقل، ساخت مسکن و سایر طرح‌ها نیز تایید کننده این مطلب به حساب می‌آید، اما در شرایطی که کشور بار دیگر در مدار توسعه قرار گرفته و و نیاز به کالاهای راهبردی دارد، تامین برق مورد نیاز برای تولید این کالاها اهمیت قابل توجهی دارد.

یکی از مهمترین کالاهای مورد نیاز کشورها در روند توسعه سیمان است. در این راستا، روند تامین برق سیمان در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ از زبان مسوولان سندیکای سیمان بررسی می‌کنیم.

افت قیمت سیمان در تابستان سال ۱۴۰۱ دستاور مدیریت برق

در این راستا، سال گذشته یعنی تابستان سال ۱۴۰۱ عبدالرضا شیخان، دبیر وقت انجمن کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگویی اظهار داشت: مدیریت مصرف برق با اولویت تامین انرژی برای تولید ۵ میلیون تن کلینکر و سیمان در ماه انجام می‌شود.

> یکی از مهمترین کالاهای مورد نیاز کشورها در روند توسعه سیمان است. در این راستا، روند تامین برق سیمان در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ از زبان مسوولان سندیکای سیمان بررسی می‌کنیم

این مقام صنفی با اشاره به برگزاری جلسات مشترک در وزارت نیرو بین اعضای صنعت برق و انجمن کارفرمایان صنعت سیمان، گفت: با توجه به هماهنگی صورت گرفته، مدیریت بازار در دستور کار است و بازار این کالای استراتژیک با هیچ التهابی از سمت عرضه مواجه نخواهد شد.

بررسی معاملات بورس کالا از تداوم وضعیت قیمت سیمان، بیانگر تامین برق متناسب با نیاز و افت قیمت سیمان نسبت به نرخ ۱۵ خرداد ۱۴۰۱ یعنی زمان آغاز طرح‌های مدیریت مصرف برق است.

بر این مبنا در ۱ مرداد ماه ۱۴۰۱ قیمت سیمان در سایه تامین انرژی برق متناسب با تقاضای بازار ۹۳۷ درصد نسبت به ۱۵ خرداد همان سال کاهش را تجربه کرد.

بر اساس آمار صنعت برق در تابستان سال ۱۴۰۱، صنعت سیمان ۴.۸ درصد بیشتر از سال گذشته برق دریافت کرد و ۵ درصد تولید خود را نیز افزایش داد.

تامین برق مورد نیاز برای تولید ۶ میلیون تن سیمان

تجربه مثبت سال ۱۴۰۱ در تامین برق صنایع و مدیریت بازار سیمان سبب شد تا این روند در سال ۱۴۰۲ نیز ادامه پیدا کند، اما این بار با توجه به افزایش ۷ هزار مگاواتی ظرفیت تولید برق کشور و کاهش میزان ناترازی برق بیشتری به سیمانی‌ها برسد.

بر اساس آمار صنعت برق از ۱۵ خرداد لغایت ۲ مرداد سال جاری همزمان با دوره مدیریت مصرف برق، صنایع سیمان، ۹.۳ درصد بیشتر از مدت مشابه سال ۱۴۰۱ و ۲۴.۹ درصد بیشتر از سال ۱۴۰۰ برق دریافت کردند.

بررسی روند معاملات بورس کالا در این کالا بیانگر آن است که قیمت هر تن از این کالای استراتژیک در ۱ مرداد نسبت به آغاز دوران مدیریت مصرف برق ۵.۲ درصد کاهش یافته است.

حمید فرمانی، رئیس سندیکای صنعت سیمان با اشاره به جلسه برگزارشده با وزارت نیرو به منظور تامین پایدار برق اظهار داشت: در جلسه برگزارشده صحبت‌های مهمی ردوبدل شد که از جمله آن می‌توان به مصوبه تامین نیاز انرژی برای تولید ۵.۵ الی ۶ میلیون تن سیمان در ماه اشاره کرد.

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان با اشاره به تأثیر این مصوبه بر بازار گفت: با توجه به شدت گرفتن پروژه‌های عمرانی در کشور، ما برآورد دقیقی از تقاضای سیمان داریم که همین عدد ۵.۵ الی ۶ میلیون تن است و در صورت تامین برق لازم برای تولید این میزان سیمان بازار از ناحیه عرضه هیچ تلاطمی را تجربه نخواهد کرد و تجربه سال ۱۴۰۱ بار دیگر تکرار می‌شود.

فرمانی گفت: در مجموع پیش‌بینی می‌کنیم با تحقق مصوبات جلسه وزرات نیرو، بازار سیمان از ناحیه عرضه در تابستان پیش رو دچار مشکل نشود و بتوانیم نیاز کشور برای پروژه‌های عمرانی و ساخت مسکن را به خوبی تامین کنیم و رکورد تولید و عرضه سیمان را در این فصل جابه‌جا کنیم.

وی افزود: یکی دیگر از مصوبات جلسه دیروز تنظیم برنامه مدیریت مصرف برق توسط انجمن سیمان بر مبنای ذخیره کلینکر واحدهای سیمانی است که این مسئله می‌تواند منتهی به ساماندهی بازار شود.

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان گفت: در سایه تامین انرژی لازم در هفته گذشته ۳۵ شرکت سیمانی کالای خود را در قیمت پایه و بدون هیچ افزایش قیمتی عرضه کرده‌اند که ۵۷ درصد معاملات سیمان انجام‌شده در تیرماه نیز متعلق به همین عرضه در قیمت پایه است. این مقام صنفی تاکید کرد: البته شوک‌هایی که بعضا به صنایع از جمله صنعت سیمان وارد می‌شود در افزایش قیمت سیمان تأثیر دارد.

ایدرو در دوره جدید بر توسعه صنایع پیشرفته متمرکز می‌شود

بابک احمدی معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، روز سه شنبه در نشست هم اندیشی با خبرنگاران، اظهارداشت: در این زمینه ضمن تلاش برای تامین منابع لازم برای سرمایه‌گذاری، در مشارکت با بخش خصوصی به دنبال کاهش ریسک برای سرمایه‌گذاران هستیم.

رییس هیئت عامل ایدرو به نوسازی صنایع به عنوان یکی دیگر از ماموریت این سازمان اشاره کرد و یادآور شد: در عرصه نوسازی، فعالیت های خوبی در گذشته انجام گرفته که برخی از آنها اجرایی و برخی دیگر متوقف شده است و با قوت دنبال خواهد شد.

احمدی، همچنین درباره احیای واحدهای راکد گفت: در این زمینه نیز زحمات زیادی در گذشته کشیده شده است و ماموریت جدی ما در این دوره نیز خواهد بود.

معاون وزیر صمت، بر لزوم توسعه زیرساخت های تولیدی و صنعتی در مناطق محروم اشاره کرد و ادامه داد: این مهم به ایجاد فضای بهتر زندگی در این مناطق منجر خواهد شد، اما کارهای زیادی باید در این زمینه انجام شود.

وی گفت: ایدرو به دنبال آن است تا بر مناطق و لکه‌های مرزی کشور متمرکز شود تا ضمن ایجاد اشتغال، از مهاجرت جمعیت از این مناطق به دیگر نقاط جلوگیری کند و در این پیوند، به دنبال صنایع مزیت دار در هر منطقه خواهیم رفت.

احمدی خاطرنشان کرد: در مناطق مرزی و محروم مزیت هایی وجود دارد که اگر صنایع درستی را در آنجا با مشارکت بخش خصوصی مستقر کنیم، ضمن کاهش ریسک سرمایه گذاری، به توسعه هرچه بیشتر آن مناطق خواهد انجامید.

البته این صنایع در زمان لازم واگذار خواهد شد تا پس از آن به سراغ سایر صنایع مزیت دار برویم. وی تصریح کرد: به طور قطع ایدرو در مسیر پیشرفت صنعتی کشور، رعایت الزامات زیست محیطی و توسعه صنایع دوستدار محیط زیست را از شیوه هایی همچون توسعه استفاده از خودروهای برقی، کاهش شدت انرژی و غیره دنبال خواهد کرد.

دامپینگ فولادی و برهم خوردن نظم تجارت جهانی

وقوع زمین‌لرزه در ترکیه تقاضای فولاد این کشور را تقویت کرد آن هم در شرایطی که تولید آن کاهش یافته بود، پیامد این اتفاق افزایش واردات به کشوری است که خود یکی از بزرگ‌ترین تامین‌کنندگان فولاد جهان به شمار می‌آمده است.

در این بین شماری از کشورها برای تصاحب بازار ترکیه به دامپینگ محصولات فولادی خود روی آورده‌اند. مجموع این اتفاقات نگرانی از بر هم خوردن نظم تجارت جهانی فولاد را رقم زده است.

زلزله‌ای که در ابتدای سال جاری میلادی در ترکیه اتفاق افتاد، جریان تولید، مصرف، صادرات و واردات فولاد به این کشور را در جایگاه یکی از ۱۰ تولیدکننده بزرگ فولاد جهان از خود متاثر کرد. وب‌سایت استیل‌اوربیس در این باره به نقل از انجمن تولیدکنندگان فولاد ترکیه می‌نویسد: این کشور در شش ماهه نخست سال جاری میلادی ۱۵ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد میانی تولید کرد.

این حجم از تولید نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۶.۳ درصد کاهش داشت. ترکیه در نیم‌سال نخست سال گذشته میلادی نهمین تولیدکننده بزرگ فولاد جهان بود اما در نیم‌سال نخست سال جاری میلادی جایگاه آن به دهم نزول کرد.

هر چند تولید کاهشی بود، اما صادرات، واردات و مصرف محصولات نهایی فولادی در ترکیه در نیم‌سال ابتدایی سال جاری میلادی ۱۵.۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش داشت و به ۱۹ میلیون و ۹۰۰ هزار تن رسید.

همچنین در این مدت حجم صادرات فولاد این کشور با ۴۶.۵ درصد افزایش به ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تن رسید، با این حال ارزش صادرات این محصولات ۵۲.۵ درصد کاهش داشت و ۳ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار برآورد شد.

در شش ماه نخست سال جاری میلادی واردات فولاد ترکیه ۲۳ درصد رشد سالانه را تجربه کرد و به ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تن رسید، با این حال ارزش واردات در این مدت نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴.۳ درصد افت داشت و ۸ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تن برآورد شد.

رشد ۱۷ درصدی صادرات فولاد ایران تا پایان تیر

جدیدترین آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران از صادرات انواع محصولات فولادی در چهار ماهه سال جاری حاکی از افزایش صادرات محصولات میانی، میلگرد و تیرآهن است. همچنین براساس این آمار صادرات آهن اسفنجی و ورق‌های پوشش‌دار کاهش داشت.

براساس این آمار صادرات محصولات میانی زنجیره فولاد با رشد ۲۴.۹ درصدی از ۲ میلیون و ۲۱۱ هزار تن در چهار ماهه سال گذشته به ۲ میلیون و ۷۶۱ هزار تن در مدت مشابه امسال رسید. همچنین، صادرات آهن اسفنجی از ۱۶۶ هزار تن در چهار ماهه سال گذشته به ۵۸ هزار تن در چهار ماهه سال جاری میلادی افت کرد که این ارقام تفاوت ۶۵.۱ دارند.

برپایه این گزارش، در میان انواع محصولات تخت صادرات ورق‌های پوشش‌دار تا پایان تیرماه امسال تفاوت چشمگیری نسبت به مدت مشابه سال گذشته داشت و از ۲۸ هزار تن به ۲ هزار تن کاهش پیدا کرد. صادرات میلگرد نیز از ۶۷۴ هزار تن در چهار ماهه نخست سال گذشته، به ۸۰۰ هزار تن در مدت مشابه سال جاری رشد کرد.

بنا بر آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، فولادسازان کشور از ابتدای فروردین تا پایان تیر سال جاری ۶۶ هزار تن تیرآهن صادر کردند، این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد بیش از ۲ برابری داشت. در مدت مشابه سال گذشته حجم صادرات تیرآهن ایران ۳۲ هزار تن بود.

تعیین مهلت برای بازگشت ارز حاصل از صادرات فولادی‌ها

براساس اعلام سازمان توسعه تجارت ایران، صادرکنندگان محصولات پتروشیمی، پالایشی، فولادی، فلزات اساسی رنگین و فرآورده‌های نفتی مکلف به عرضه ۱۰۰ درصدی ارز حاصل از صادرات خود در سامانه نیما ۸۰ روز پس از صدور پروانه صادراتی شدند.

در راستای اجرای ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، صادرکنندگان محصولات پتروشیمی، پالایشی، فولادی، فلزات اساسی رنگین و فرآورده‌های نفتی ملزم به فروش ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات خود به صورت حواله در سامانه نیما هستند. پایش سیستمی این فرایند بر اساس کد تعرفه‌های مشمول در ماده یاد شده صورت می‌پذیرد.

این قاعده از تاریخ ۱۴۰۱/۹/۱۵ و همزمان با ابلاغ آئین‌نامه اجرایی تبصره (۶) برای صادرات محصولات یاد شده اعمال می‌شود. همچنین بر حسب مصوبه ششمین نشست کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات، مهلت ایفای تعهدات ارزی حاصل از صادرات این محصولات از تاریخ ۱۴۰۲/۱/۱۰ از چهار ماه به ۸۰ روز کاهش یافته است.

یادداشت

راه ترقی معدن

مهدی نجفی
مدیرمسئول

معدن و صنایع وابسته به آن آغازگر بسیاری از کسب‌وکارها و توسعه اقتصادی هستند. فعالیت در این حوزه و تلاش برای ارتقای بهره‌گیری از ظرفیت‌های معدنی به‌منزله رشد اشتغال‌زایی در سطح کشور است یا به‌بیانی دیگر این حوزه از امتیازات ویژه‌ای برای توسعه کارآفرینی برخوردار است؛ بنابراین می‌توان با ایجاد بستر مناسب برای تداوم تولید، توسعه و همچنین ایجاد استارت‌آپ‌های معدنی، ارزش‌های جدید مادی و معنوی را خلق کرد. علاوه بر این گام‌های مؤثری در مسیر توسعه اشتغال‌زایی برداشت. معدن آغازگر بسیاری از فعالیت‌های صنعتی و اقتصادی است. بهره‌برداری از ظرفیت‌های معدنی امکان ایجاد حدود ۵۰ حیطه کسب‌وکار و جایگاه شغلی را فراهم می‌کند. معدن نخستین حلقه در زنجیره تولید است. محصول تولیدشده در این حلقه در ادامه زنجیره مصرف می‌شود و ضامن تداوم تولید در سایر حلقه‌ها و ارزش‌آفرینی هرچه بیشتر است. کشور ما از ذخایر قابل توجه معدنی برخوردار است. در این میان گاه شاهد هستیم و صنایع معدنی درصدد بهره‌گیری از این ذخایر باهدف توسعه کسب‌وکار خود برمی‌آیند اما با چالش‌های جدی در مسیر اجرای آن روبه‌رو می‌شوند. به‌عنوان‌مثال، سازمان حفاظت محیط‌زیست یا منابع طبیعی موانع جدی در مسیر کسب‌وکارهای معدنی ایجاد می‌کنند. این موانع همچون سدی در مقابل کارآفرینی، توسعه تولید و به دنبال آن اشتغال‌زایی واقع‌شده‌اند. در چنین شرایطی مدیران ارشد باید اولویت میان توسعه کسب‌وکارهای معدنی و صنایع وابسته به آن و محیط‌زیست را انتخاب کنند. این انتخاب و دیدگاه‌های متفاوتی که درباره آن وجود دارد در طول سال‌های گذشته شروع فعالیت‌های جدید معدنی را بسیار دشوار کرده است. بررسی تجربه جهانی حکایت از آن دارد که کشورهای توسعه‌یافته، ابتدا رونق تولید، درآمدزایی و ایجاد کسب‌وکارهای تازه را هدف قرار داده‌اند؛ در ادامه نیز برای حفاظت از محیط‌زیست قدم‌های مثبتی برداشته‌اند؛ اما در کشور ما قبل از اینکه اثرات یک فعالیت معدنکاری بر محیط‌زیست بررسی شود، سازمان‌ها و نهادهای مربوط از صدور هر نوع مجوزی برای آغاز به کار یک کسب‌وکار جدید خودداری می‌کنند چراکه به‌صورت پیش‌فرض اعتقاددارند هر نوع فعالیت معدنی یا فرآوری به‌منزله وارد آوردن خطرات جدی برای طبیعت است. این تفکرات در طول سال‌های گذشته زمینه معطل شدن سرمایه‌های قابل توجهی را فراهم کرده، تولید را به تعویق انداخته، نرخ بیکاری را افزایش داده و از سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص داخلی کاسته است. رفع موانع یادشده در مسیر کارآفرینان بخش معدن و صنایع وابسته به آن‌ها ضروری به نظر می‌رسد. رفع این چالش‌ها قدم نخست برای شروع کسب‌وکاری تازه در حوزه معدن و صنایع معدنی است؛ بنابراین این حوزه امتیازات ویژه‌ای برای توسعه کارآفرینی دارد. ایجاد استارت‌آپ‌های معدنی از یک‌سو زمینه کارآفرینی را فراهم کرده و از سوی دیگر، به رشد و توسعه این بخش کمک می‌کند. درواقع می‌توان با بهره‌گیری از ظرفیت‌های این حوزه و سرمایه‌های ملی، ارزش‌های جدید مادی و معنوی را خلق کرد. استارت‌آپ‌های معدنی در حوزه‌های مختلفی همچون مدیریت پروژه و اداره معدن، شناسایی جانمایی ذخایر و... کارآیی دارند. بهره‌گیری از توان استارت‌آپ‌ها کمک ویژه‌ای به تسهیل و توسعه اکتشاف خواهد کرد. هرچند فعالیت این بخش به توان مالی نیاز دارد و خود استارت‌آپ‌ها از عهده تأمین آن برنمی‌آیند. به‌علاوه آنکه ایجاد استارت‌آپ‌ها قرار نیست به معجزه اقتصادی در کشور منجر شود و تمام چالش‌های اقتصادی یک بخش را برطرف کند. ایجاد و توسعه استارت‌آپ‌های معدنی تأثیر بسزایی بر توسعه بخش معدن دارد. در همین حال می‌توان از برقراری ارتباط ماشین‌آلات با کمک سیستم بی‌سیم و کنترل اطلاعات، نظارت معدن با کمک پهپاد، استفاده از ماشین‌آلات معدنی بدون راننده، دستگاه‌های نوین اکتشاف کنترل از راه دور، مدل‌سازی عددی برای کشف ذخایر عظیم معدنی و... به‌عنوان اقداماتی نام برد که در سایه فعالیت استارت‌آپ‌ها رایج شده‌اند. تصویرسازی سه‌بعدی، حفاری بر اساس تحلیل تکنیکال بازار و... از دیگر فعالیت‌های استارت‌آپی است که در ادامه بهره‌گیری از نرم‌افزارهای معدنی نیز مورد توجه قرار دارد. این نرم‌افزارها آنالیز پیشرفته انجام می‌دهند؛ هوش مصنوعی هم از دیگر مواردی است که کاربرد فراوانی را در فعالیت‌های بخش معدن و صنایع معدنی داشته است. تولید معدنی باهوش مصنوعی در ارتباط با لاستیک ماشین‌آلات معدنی مانند کامیون و دامپتراک و... کاربرد دارد. به‌عنوان‌مثال، چنانچه سنگ بزرگی در مسیر این ماشین‌آلات قرار گیرد، گزارش آن به مرکز ارسال می‌شود تا با برداشتن آن سنگ یا هر مانع دیگری، مانع آسیب‌رسانی به تایرها شود. در همین حال مانیتور کردن سیستم بازیافت، تصفیه آب و مدیریت پسماندها نیز با بهره‌گیری از این کارآفرینی جدید و در قالب استارت‌آپ‌ها ممکن شده است.

قیمت سیمان در بورس منصفانه است

دبیر انجمن سیمان گفت: عرضه سیمان در بورس باعث شد این صنعت که طی سال های گذشته هیچگاه تا این حد شفاف نبوده، امروز روند معاملات آن برای همه قابل نظارت باشد. علی اکبر الوندیان در مورد وضعیت عرضه سیمان در بورس اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین دستاوردهای بورس کالا برای اقتصاد کشور که همه باید از آن حفاظت کنیم، موضوع شفافیت است زیرا عرضه و فروش محصول در بورس کالا در رصد همه نهادهای نظارتی بوده و این شفافیت حداکثری از رانت و فساد جلوگیری می‌کند و این دستاورد بسیار با ارزشی برای کشور است.

دبیر انجمن سیمان افزود: قیمت‌هایی که در بورس کالا کشف می‌شود با قواعد مشخصی رصد شده و این حسن بزرگی است که سیاست گذار امروز می‌داند قیمت یک کالا به چه دلیل کاهش یا افزایش پیدا کرده است و طبیعتاً با استفاده از داده‌های بورس، برای تنظیم بازار اقدام می‌کند؛ به همین دلیل است که برخلاف بازار آزاد عموماً شاهد جهش قیمتی عجیب در بورس کالا نیستیم.

الوندیان یادآور شد: قبل از راه اندازی بورس کالا، رانت و فساد زیادی در بازار کالای کشور وجود داشت و بسیاری از تولیدکنندگان، محصول مورد نظر خود را از واسطه‌ها خریداری می‌کردند اما بورس کالا به هزاران دلیل بستری شفاف برای معامله محصول فراهم کرده است لذا اعتقاد ویژه ای به بورس کالا داریم و در حوزه سیمان نیز اگر عرضه‌ها در بورس انجام نمی‌شد امروز شاهد جولان دلالان بودیم.

دبیر انجمن سیمان عنوان کرد: دلیل اینکه افرادی به دنبال خروج محصولات از بورس کالا هستند این است که روند شفاف معاملات و حذف رانت و دلالان به مذاقشان خوش نیامده و همچون گذشته به دنبال رانت هستند در صورتیکه با تمرکز معاملات در بورس کالا، فضای رانتی و دلال بازی از بین رفته و به همین دلیل شاهد تلاش عده‌ای برای توقف معاملات بورس هستیم.

دبیر انجمن صنعت سیمان با بیان اینکه قیمت محصولات در بورس کالا منصفانه است، عنوان کرد: کدام بازار را می‌توانیم پیدا کنیم که فعالیت عرضه کننده و خریدار در آن قابل نظارت دقیق باشد؛ این مهم به جز شفافیت بورس کالا حاصل نمی‌شد و تاکید می‌کنم که همه فعالان صنعت باید از تقویت بورس کالا حمایت کنیم.

الوندیان تاکید کرد: ما به عنوان صنعت سیمان به شدت از بورس کالا حمایت می‌کنیم چراکه صنعت سیمان طی سال‌های گذشته هیچگاه تا این حد شفاف نبوده و امروز روند معاملات برای همه قابل نظارت است.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد تشریح کرد:

عوامل چندگانه رکود در بازار فولاد

مهدی نجفی

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به وضعیت بازارهای جهانی فولاد گفت: قیمت صنایع فولادی در بازارهای جهانی به دلایل مختلف کاهشی شده است. یکی از دلایل آن این است که روسیه به دلیل جنگ اوکراین به شدت برای کالاهای خود تخفیف قائل شده و با قیمت‌های پایین به دنبال صادرات آنها است. رکود جزو مشکلات اصلی در هر اقتصادی شناخته می‌شود که ممکن است تاثیر بحرانی و مخربی بر صنایع مختلف از جمله صنایع فولادی داشته باشد. با توجه به اینکه بعد از تحریم‌ها و کاهش درآمد نفت دولت بر بخش معدن و صنایع معدنی تمرکز کرد، درنتیجه صنعت فولاد جزو اصلی‌ترین منابع درآمدی کشور شناخته و همه توجهات به این حوزه سوق داده شد. مطرح شد که با حمایت از بخش معدن به‌طور مستقیم اقتصاد کشور تحت تاثیر قرار گرفته و تکانی جدی خواهد خورد، اما در عمل به دلیل مشکلاتی که برای این عرصه پیش آمد از جمله مشکل تامین انرژی و تصمیم‌گیری‌های یک‌شبه در داخل و از طرفی مشکل تحریم‌ها در خارج شاهد بودیم که صنایع معدنی نیز با بحران روبه‌رو شدند و نتوانستند به رونق اقتصاد کمکی شایان کنند. این در حالی است که باید به حوزه معدن توجه ویژه می‌شد تا اقتصاد دچار بحران نشود، اما این اتفاق نیفتاد. اینکه امروز محصولات فولادی با کاهش تقاضا روبه‌رو هستند دلایل مختلفی دارد که بخشی از آن شامل عوامل داخلی همچون مشکل تامین برق و سیاست‌های انقباضی بانک‌های داخلی است و بخشی هم به دلیل مسائل خارجی شامل تحریم‌ها و سیاست کشورهای مختلف است.

▣ روند کاهشی قیمت‌ها در بازارهای جهانی

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به وضعیت بازارهای جهانی فولاد به جهان صنعت گفت: قیمت صنایع فولادی در بازارهای جهانی به دلایل مختلف کاهشی شده است. یکی از دلایل آن این است که روسیه به دلیل جنگ اوکراین به شدت برای کالاهای خود تخفیف قائل شده و با قیمت‌های پایین به دنبال صادرات آنها است. در نتیجه نیاز به نقدینگی این کشور باعث شده که در بازارهای جهانی به دنبال مشتری بگردد. البته شرایط این کشور درست مثل ایران بوده که با بحث تحریم‌ها مواجه است. ایران هم در بحث صادرات محدودیت‌های زیادی در سطح جهانی دارد و تنها به کشورهای محدودی می‌تواند صادر کند. سیدرضا شهرستانی با اشاره به عوامل دیگر کاهشی بودن قیمت‌ها اظهار کرد: از طرفی باید به وضعیت اقتصاد چین نگاه کرد که چندان خوشایند نیست. در آنجا مصرف صنایع فولادی کاهشی است درنتیجه آنها هم روی صادرات متمرکز شده‌اند و به دنبال نقش‌آفرینی در بازارهای جهانی هستند. این مهم مزید بر علت شده که قیمت‌های جهانی محصولات فولادی کاهشی شوند. عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد در ادامه به افزایش نرخ بهره در اروپا و آمریکا اشاره کرد و گفت: از طرف دیگر این مهم در اروپا و آمریکا روی مصرف محصولات فولادی به شدت تاثیرگذار بوده، لذا آنها هم وارداتشان را کاهش داده‌اند. او ادامه داد: به این ترتیب شاهدیم که بازار جهانی فولاد کاهشی شده است. شهرستانی با اشاره به بهبود وضعیت تقاضا و مصرف فولاد در سال آینده میلادی گفت: به نظر می‌رسد در سال آینده (۲۰۲۴) با مصرف و افزایش نیاز در کل دنیا روبه‌رو شویم. این مهم نشان می‌دهد که درواقع سیاست افزایش بهره جواب داده و این کشورها توانسته‌اند تورم خود را کنترل کنند. در ادامه در کشورهای مختلف شاهد این خواهیم بود که اقتصاد دوباره رونق پیدا کند و مصرف فولاد افزایشی شود.

▣ وضعیت ایران چگونه است؟

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به وضعیت ایران و تاثیر این کشور از بازارهای جهانی گفت: ازآنجاکه ما هم دنباله‌رو بازارهای جهانی هستیم؛ در نتیجه از کشورهای دیگر تاثیر می‌گیریم و شاهدیم که بازار فولاد در ایران همچون دیگر کشورها راکد شده است.شهرستانی در ادامه با اشاره به برخی سیاست‌های داخلی در کشور گفت: سیاست‌های انقباضی که بانک‌های داخل کشور در پیش گرفته‌اند باعث شده نقدینگی کاهشی شود. در حال حاضر به هیچ عنوان وامی داده نشده و ال‌سی باز نمی‌شود. این مهم باعث شده تقاضا کنترل شود و به این صورت شاهدیم که در حال حاضر بازار فولاد جان چندانی نداشته باشد. او تاکید کرد: سیاست انقباضی که بانک‌ها در پیش گرفته‌اند باعث شده تقاضای آنچنانی برای صنایع فولادی وجود نداشته باشد و شاهد این نباشیم که قیمت فولاد در داخل افزایشی شود. شهرستانی با اشاره به اینکه در کنار رکود فولادی‌ها باید به بحران برق اشاره کرد، گفت: متاسفانه با اینکه در خرداد و تیر سال جاری وضعیت برق صنایع فولادی نسبت به سال قبل ۱۵ درصد بهتر شد، اما در مرداد ماه برق شرکت‌های فولادی را به شدت کاهش دادند. این در حالی است که هرگز سابقه نداشته است از ۸ صبح تا ۱۲ شب برق اغلب شرکت‌های فولادی قطع شود؛ موضوعی که به عنوان یک فاجعه تعبیر می‌شود!

▣ ورشکستگی شرکت‌ها

رکود اقتصادی بر بازارهای مختلف اثرات منفی زیادی به جا می‌گذارد. در این بین یکی از بازارهایی که از رکود تاثیر می‌گیرد، بازار فولاد است. در حال حاضر این رکود سبب سرخوردگی و مشکل در این بازار شده است. در کشور ما اولین نتایج رکود اقتصادی و اثرات آن در بازار فولاد دیده می‌شود، چراکه یکی از پررونق‌ترین صنایع ایران، فولاد است که هم در داخل و هم در خارج از کشور مشتریان زیادی دارد.

در این شرایط برخی باور دارند که بهتر است ایران به جذب سرمایه‌گذاری خارجی بپردازد و سیاست‌های خود را تغییر دهد. در این خصوص یک کارشناس فولادی گفت: اگر سیاست‌های مربوط به سرمایه‌گذاران خارجی تغییر کند و این افراد به دلیل ارزان‌بودن انرژی و سایر مزایای ایران به کشورمان بیایند، می‌توان تا حدودی نسبت به آینده این صنعت در جهت مصرف داخلی و صادرات امیدوار بود.محسن فرج‌اللهی با ارائه پیشنهادی برای خروج بازار فولاد از رکود اظهار کرد: نرخ دلار نیاز به کاهش دارد و قیمت آن را باید بازار آزاد تعیین کند نه اینکه به صورت دستوری باشد. از سوی دیگر، شرکت‌هایی که در دست دولت هستند باید این امکان را فراهم کنند که خارجی‌ها بتوانند سهام‌های آنها را خریداری کنند و باعث جاری شدن تکنولوژی در آنها شوند. این کارشناس صنعت فولاد اظهار کرد: نرخ بالای تورم در ایران و به دنبال آن، رکود در صنایع مصرف‌کننده فولاد با کاهش میزان تقاضا در داخل همراه خواهد بود که پس از هر رشد قیمتی ناشی از شوک دلار، باعث رکود در بازار داخلی فولاد خواهد شد.

فرج‌اللهی تصریح کرد: کاهش میزان عرضه و تقاضا اصلی‌ترین تاثیر منفی رکود اقتصادی بر صنعت فولادسازی ایران را دارد. در صورتی که دوران رکود مدت زمان زیادی ادامه پیدا کند، امکان دارد برخی از شرکت‌های فولادی دچار ورشکستی شوند. ناگفته نماند صنعت فولاد بسیاری از صنایع دیگر را تحت پوشش خود قرار می‌دهد و زمانی که این شرکت‌ها با مشکلات جدی مواجه می‌شوند ارزش عوامل مرتبط با خود را نیز پایین می‌آورند. به گفته وی، صنعت فولاد به عنوان صنایع مادر است و صنایع بسیار زیادی به عنوان زیرشاخه‌های آن مانند صنایع معدن، حمل و نقل، بازرگانی، تهیه تجهیزات، ماشین‌آلات و... به‌شمار می‌روند.

رئیس انجمن مس ایران مطرح کرد؛

تنبیه فعالان اقتصادی با اخذ عوارض بر صادرات

بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران گفت: مصوبه اخذ عوارض صادراتی بر ۲۳۸ ماده خام و نیمه‌خام با مشورت انجمن‌های تخصصی تدوین نشده است. این مصوبه سبب تنبیه فعالان اقتصادی و محدودیت صادرات خواهد شد. بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران اظهار داشت: مصوبه اخذ عوارض صادراتی بر ۲۳۸ ماده خام و نیمه‌خام با مشورت انجمن‌های تخصصی از جمله انجمن مس، سنگ آهن، سرب و روی و سایر انجمن‌های تخصصی تدوین نشده است.

وی افزود: بنا بود دولت تصدی‌گری خود را ۲۰ درصد به ازای هر سال کم کند؛ در این صورت عملا تا بازه دهه ۸۰ نقش دولت از تصدی‌گر به سیاست‌گذار در کشور تغییر پیدا می‌کرد. اگر این مسیر تاکنون طی شده بود؛ هزینه‌های دولت کاهش پیدا کرده و درآمد مالیاتی حاصل از آن طرف توسعه زیرساخت‌ها و رفاه جامعه می‌شد. اما متاسفانه شاهد هستیم با بزرگ شدن دولت، به رغم درآمدهای نفتی، مالیاتی و... با کسری بودجه مواجه هستیم و این موضوع سبب می‌شود به حقوق دولتی روی بیاوریم که صرف امور جاری دولت می‌شود و عملا امور رفاهی و عمرانی برای کشور به گونه‌ای که باید صورت نمی‌گیرد.

رئیس انجمن مس کشور ادامه داد: تامین نیاز داخل کشور و حمایت از تولید داخلی در بسیاری از سطوح در حد شعار باقی مانده است و اگر هدف از تدوین این تصویب‌نامه عناوین عنوان شده بود نیازی به اخذ عوارض برای حوزه مس با بیش از ۵۰ درصد مازاد تولید وجود نداشت. بهرام شکوری سپس عنوان کرد: درباره سایر محصولات، در زمینه صادرات سنگ‌های تزئینی شرایط خوبی در این حوزه برقرار نیست و بازارهای جهانی را از دست داده‌ایم. ارزآوری حاصل از کل صادرات سنگ‌های تزئینی ۱۷۴ میلیون دلار بوده است. دولت باید ضمن بسترسازی، فضایی را ایجاد کند که فعالین اقتصادی با تولید بیشتر مالیات بیشتری پرداخت کنند.

دبیر انجمن زغال‌سنگ مطرح کرد:

شعار کربن صفر با طعم زغال‌سنگ

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ گفت: برخلاف هدف‌گذاری کربن صفر، میزان مصرف زغال‌سنگ در دنیا تا سال ۲۰۵۰ صعودی خواهد بود؛ چرا که به نسبت افزایش درآمد، مصرف انرژی افراد نیز افزایش پیدا می‌کند و زغال‌سنگ تقریبا ارزان‌ترین منبع انرژی محسوب می‌شود. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرده است که صادرات جهانی زغال‌سنگ درنتیجه تقاضای بخش فلزات و فولاد در سال ۲۰۲۳ با رشد ۱۱ درصدی به ۳۴۰ میلیون تن خواهد رسید.

این آژانس انتظار دارد که صادرات زغال‌سنگ روسیه در ۲۰۲۳ به نسبت ۲۰۲۲ که ۳۵۴ میلیون تن به ثبت رسیده بود، شتاب بیشتری بگیرد. سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ اظهار داشت: عمده مقاصد صادراتی زغال‌سنگ حرارتی ایران، کشورهای ترکیه، پاکستان و چین هستند.

وی افزود: بر اساس برآورد آژانس بین‌المللی انرژی، میزان مصرف زغال‌سنگ در دنیا تا سال ۲۰۵۰ صعودی خواهد بود؛ به‌بیان‌دیگر برخلاف هدف‌گذاری کربن صفر، واقعیت این است به نسبتی که بشر و کشورها توسعه پیدا می‌کنند و شرایط مادی مردم بهتر می‌شود، مصرف بالاتر می‌رود نیاز به انرژی نیز بیشتر می‌شود. درواقع به نسبت افزایش درآمد، مصرف انرژی افراد نیز افزایش پیدا می‌کند.

دبیر انجمن زغال‌سنگ کشور تصریح کرد: تقریباً می‌توان گفت ارزان‌ترین منبع انرژی دنیا زغال‌سنگ است؛ درنتیجه کشورها به سراغ منابع انرژی ارزان می‌روند تا بتوانند با حداقل قیمت مشکل انرژی خود را حل کنند. چین به‌عنوان دومین مصرف‌کننده دنیا، سالیانه ۳.۵ میلیارد تن زغال‌سنگ مصرف می‌کند؛ درصورتی‌که کل مصرف ایران به ۳ میلیون تن هم نمی‌شود. آمریکا علی‌رغم تمام بحث‌های مربوط به کربن صفر، مصرف خود را در یک دهه اخیر ۳۰۰ هزار تن افزایش داده است. سعید صمدی در پایان عنوان کرد: در حال حاضر صادرات زغال‌سنگ و مشتقات آن برای کشور در حدود ۶۰۰ هزار تن است.

با توجه به بازار هدف و ذخایر دست‌نخورده، ایران می‌تواند از بازارهای جهانی بهره ببرد؛ البته باید توجه داشت این مهم مستلزم حمایت دولت و امتناع از ابلاغ بخشنامه و اخذ عوارض صادراتی و... است.

انتشار کتاب ۶۴سال فعالیت سازمان زمین‌شناسی

مدیر بخش ارائه اطلاعات پایگاه ملی داده‌های علوم زمین از انتشار کاتالوگ نقشه‌های این سازمان خبر داد و گفت: این کاتالوگ نمایشگر فعالیت‌ها و پروژه‌های مختلف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در زمینه تولید اطلاعات پایه و حاصل ۶۴ سال فعالیت کارشناسان این سازمان است. به گزارش روزگارمعدن به نقل از روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، مریم شعاعی گفت: در این کتاب که توسط پایگاه ملی داده‌های علوم زمین کشور گردآوری شده، داده‌های نقشه‌ای تولید شده در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور شامل ۱۳۸ عنوان نقشه به تفکیک در ۱۵ موضوع و ۱۴ مقیاس(ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی) طبقه‌بندی و به چاپ رسیده است. وی با بیان این‌که سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور به عنوان قطب تولید نقشه‌های تخصصی و لایه‌های رقومی علوم زمین در کشور است، خاطرنشان کرد: این سازمان از بدو تاسیس تاکنون بیش از۱۶ هزار لایه رقومی تخصصی علوم زمین تولید کرده و بیش از ۵ هزار نسخه در موضوعات متنوع علوم زمین در بخش ملی و بین‌المللی تهیه و منتشر کرده است. مدیر بخش ارائه اطلاعات پایگاه ملی داده‌های علوم زمین در ادامه از آغاز فصل جدیدی از تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یک‌پنجاه‌هزارم در قالب طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف خبر داد و گفت: در بخش نقشه‌های ملی و منطقه‌ای این مجموعه ارائه شده و در بخش نقشه‌های بین‌المللی که سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور مسئولیت تهیه آن را برعهده داشته؛ به‌طور عمده مربوط به منطقه خاورمیانه و کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو) است.

روی‌موج‌معدن

راه نجات صنعت طلا چیست؟

واگذاری معادن طلا به بخش خصوصی موضوعی است که طی سال‌های اخیر به صورت مداوم مطرح و تکذیب می‌شود، اما باید توجه داشت که ماهیت سرمایه‌گذار برای معادن طلا موضوع مهمی نیست و هر شخص حقیقی و حقوقی که بتواند در چارچوب قانون و با کمترین آسیب به محیط‌زیست و با به کارگیری نیروی کار توانمند به بالاترین میزان بهره‌برداری از معادن طلای ایران برسد باید کار را به دست بگیرد و به معادن طلای کشور جانی دوباره ببخشد.

یک فعال معدنی گفت: صنعت طلا در دو بخش کارخانه و معدن و از همان ابتدای فرآیندهای معدنی تمام چالش‌های مشابه با سایر معادن مواد معدنی را داراست. در بخش کارخانه موضوع برق نیز همچون سایر صنایع معدنی از اهمیت خاصی برخوردار است که در فصل تابستان این موضوع جدی‌تر می‌شود.

صنعت طلا به نسبت صنایع فولاد و سیمان به میزان برق کمتری نیاز دارد و معمولا واحدهای استحصال و تولید طلا در مقایسه با صنایع فولاد، مس و سیمان جزو کم‌مصرف‌ها به حساب می‌آید و به همین دلیل در این خصوص در فصل تابستان کمتر دچار مشکلات ناشی از قطع برق می‌شوند. بنابراین کارخانه‌های فرآوری طلا در کشور جزو کارخانه‌های کوچک مقیاس بوده و واحدهایی با حجم پایین و مصرف کم هستند و چالش‌های صنعت طلا به نسبت سایر صنایع در حوزه تامین برق و انرژی کمتر است.

اما از آنجا که فرآیندهای کارخانه‌های طلا پیوسته بوده و در صورتی که با مشکل قطعی برق مواجه شوند بخش زیادی از مواد از بین می‌رود از این‌رو برق در صنعت طلا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به طور کلی کارخانه‌های فرآوری طلا چالش‌های عمومی صنایع معدنی را نیز دارند. محمدرضا خالصی افزود: هر از چند گاهی بحث واگذاری معادن دولتی به بخش خصوصی به صورت شایعه مطرح می‌شود که بعد از مدتی به فراموشی سپرده می‌شود، آمار دقیقی از معادنی که متعلق به دولت بوده و واگذار شده در دسترس ما نیست، چراکه تعداد انگشت‌شماری معادن طلا در اختیار دولت هستند و این تعداد معدن همچنان نیز متعلق به دولت هستند و اخیرا از بین واحدها و کارخانه‌های فعال واگذاری به بخش خصوصی انجام نشده است، اما در خصوص محدوده‌های معدنی که دارای طلا هستند واگذاری‌ها در بخش خصوصی و دولتی امری طبیعی است که این محدوده‌ها واگذار شوند و اشخاص حقیقی و حقوقی بتوانند مالکیت این محدوده‌ها را به دست بگیرند و در چارچوب قانون عمل کنند که در این خصوص نیز طی روزهای گذشته اخباری جز شایعه به گوش نرسیده و عملا واگذاری اتفاق نیفتاده است.

وی در ادامه عنوان کرد: واگذاری معادن و واگذاری کارخانه‌ها دو موضوع کاملا مجزا هستند و در صورت واگذاری تفاوتی ندارد که نیروی خارجی یا ایرانی کار را به دست بگیرند و باید در چارچوب قوانین نسبت به پرداخت مالیات و حقوق دولتی اقدام کنند و هر شخصی که بتواند بهتر و بهره‌ورتر کار را پیش ببرد و آسیب کمتری به محیط‌زیست وارد کند و نیروی انسانی را به کار بگیرد و در عین حال بهره‌وری را بتواند حفظ کند، باید کار را در اختیار بگیرد و در این واگذاری‌ها نیروی داخلی و خارجی عملا فرقی با یکدیگر ندارد و پیشرفت کار مهم است. در بعضی از معادنی که به خارجی‌ها همچون چینی‌ها و روس‌ها واگذار شده است، روند کار به نوعی به شدت پیچیده و با کمترین میزان شفافیت پیش می‌رود.تاکنون اطلاعات و اخبار رسمی از این واگذاری‌ها اعلام نشده است و می‌توان گفت بیان هر خبری در قالب شایعه مطرح می‌شود و در این صورت نمی‌توان در رابطه با مقایسه خارجی‌ها با ایرانی اظهارنظر کرد که کدام یک می‌توانند بهره‌وری بیشتری داشته باشند و میزان تولید را تا چه میزان افزایش دهند.

وی افزود: ظرفیت تولید طلا در کشور طی سالیان آینده به شدت افزایش خواهد یافت. معادن نسبتا بزرگی که به صورت رسمی اکتشاف شده و اما به مرحله استخراج نرسیده است. طلا به صورت گرم بر تن وجود دارد و کشف محدوده‌ای از طلا کمک بزرگی به اقتصاد کشور می‌کند و طی سال‌های آینده ظرفیت تولید طلا در کشور به صورت قابل‌توجهی رشد خواهد کرد و این اتفاق مثبتی است که در سایر صنایع همچون فولاد رقم خورده و در صنعت طلا نیز شاهد این اتفاق بزرگ خواهیم بود.

روزگار معدن
شنبه
۲۱ مرداد ۱۴۰۲ • ۲۵ محرم ۱۴۴۵ • ۱۲ اوت ۲۰۲۴
سال ششم • شماره ۱۱۲۹

یادداشت

صنعت بدون برنامه به کجا می‌رسد؟

ابوالفضل روغنی گلپایگانی
کارشناس و فعال حوزه صنعت

یک‌سری دستورالعمل‌ها و قواعد موردتوجه در همه حوزه‌ها و فعالیت‌ها در دنیا وجود دارد که داشتن برنامه یکی از آنهاست.فرقی ندارد در هر بخشی اگر اهداف کلان مشخص نباشد و چشم‌انداز و دورنمای آینده تعیین نشده باشد، شکی نیست که آن بخش انرژی و زمان زیادی را صرف می‌کند، اما در نهایت نتیجه‌ای به‌دست نخواهد آورد و به‌طبع نمی‌توان انتظار داشت در مسیر رشد و تحول حرکت کند. تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور از جمله موارد بسیار مهمی بود که چند سال به‌طورجدی به‌دنبال نهایی شدن و به نتیجه رسیدن آن بودیم و بارها در نشست‌ها و گفت‌وگو با رسانه‌های گوناگون درباره آن از جنبه‌های مختلف صحبت‌هایی مطرح شد، اما در نهایت به نتیجه نرسید. این فرآیند بعد از سال‌ها تبدیل به یک کلاف سردرگم شده که صنعت و اقتصاد کشور را در مسیر بی‌برنامگی قرار داده است. برای اینکه راهبردهای بخش صنعت و تولید در چارچوب مشخصی پیش برود تا به موفقیت برسد، نخست باید یک سند بالادستی به‌عنوان سند توسعه استراتژی اقتصاد کشور وجود داشته باشد که بخشی از آن می‌تواند سند استراتژی توسعه صنعت کشور باشد. اگر سند توسعه استراتژی صنعت را سند بالادستی در نظر بگیریم، بعد از انقلاب در راستای صنعتی شدن کشور برنامه‌هایی اجرا شده‌اند و شاهد تغییراتی بوده‌ایم. در بخشی از برنامه‌هایی که در راستای توسعه صنعتی کشور دنبال می‌شد، صنایع کشور به گروه‌های متفاوتی تقسیم شدند. یکی از تقسیم‌بندی‌ها براساس شرایط جغرافیایی بود که مطابق آن در برخی استان‌های کشور، صنایع سنگین و در برخی دیگر، صنایع متوسط، سبک و کوچک مستقر شدند. البته بعد از انقلاب، شاهد به‌هم‌ریختگی در این زمینه هستیم. رشد صنعتی، نه براساس آمایش سرزمین دنبال شده و نه براساس یک سند راهبری و در این بخش، بیشتر اقدامات به‌دلایل منطقه‌ای، سیاسی و لابی‌های استانی با مجلسی‌ها بوده است. به‌عنوان نمونه، استان ایلام، منطقه برخورداری برای احداث پتروشیمی نبود، اما در نهایت، برای راه‌اندازی یک واحد پتروشیمی هزاران کیلومتر حمل خوراک انجام شد. نبود یک سند استراتژی دقیق و کارشناسی‌شده، منجر به ایجاد فضای انتقاد و به‌هم‌ریختگی اسناد تدوینی هر دولت می‌شود. در واقع می‌توان گفت تا امروز در سطح کلان براساس برنامه مشخص و مدونی حرکت نکرده‌ایم و هر دولتی از سندی به‌عنوان سند استراتژی توسعه صنعتی کشور، رونمایی کرده و در نهایت دولت بعدی، به این بهانه که سند کارآمد نیست، آن را کنار گذاشته و تدوین سند دیگری را شروع کرده است.در این میان، از حدود ۴ سال پیش در دولت روحانی و حتی در دولت سیزدهم هم پیشنهاد شد، دبیرخانه برنامه‌ریزی استراتژی توسعه صنعتی در اتاق بازرگانی تشکیل و از نظرات کارشناسی بخش خصوصی نیز در این زمینه استفاده شود، اما راه به جایی نبردیم.در تدوین برنامه استراتژیک توسعه صنعتی موفق نیستیم، چون نگاه ما بیشتر سیاسی است تا اقتصادی و صنعتی. به‌عنوان نمونه، یکی از مشکلات بزرگ ما نداشتن پاسخ برای سوالات مهمی است، مانند اینکه آیا چیدمان ما برای صنعت باید در خوشه‌های صنعتی باشد؟ محل استقرار صنایع سنگین براساس آمایش سرزمین کجا باشد؟ در چه صنایعی مزیت داریم و در چه صنایعی مزیت نداریم؟ نبود پاسخ مشخص برای این سوالات هم نشأت گرفته از نداشتن یک سند استراتژی کلان بوده که در نهایت هزینه اداره کشور را بالا می‌برد. برای موفقیت در این مسیر باید نگاه ملی داشت و قوای سه‌گانه به‌طورهماهنگ در تصمیم‌سازی‌ها ورود کنند. البته درحال‌حاضر، حدود ۱۲ پیشران اقتصادی انتخاب شده و مبنای برنامه‌ریزی صنعتی قرار گرفته‌اند. صنعت براساس آنها حرکت می‌کند. سازمان تجارت جهانی با تقسیم‌بندی کشورها براساس آمایش سرزمین، شرایط جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی، به تعیین مزیت‌های هر کشوری پرداخته و مسیر توسعه و رشد اقتصادی هر کشور را مشخص کرده و استفاده از نظرات بین‌المللی برعهده کشور هدف است. با تمام اینها به‌نظر می‌رسد در کشور ما مسیر حرکت توسعه، باری به هر جهت است، چراکه از سند و برنامه خاصی پیروی نمی‌کند و بدیهی است بدون استراتژی صنعتی توسعه محقق نخواهد شد. در این مسیر همکاری قوای سه‌گانه، صنعت و دانشگاه لازم و ضروری است. این تکلیف تا زمانی که قانون نشود و تنها در حد یک سند صرف، تدوین و ابلاغ شود، ضمانت اجرایی ندارد و به‌نتیجه نمی‌رسد. البته الزام تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی در تمام برنامه‌های پنج‌ساله توسعه‌ای و سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ پیش‌بینی‌شده، اما هیچ‌کدام عملیاتی نشده است.

پوستِ خربزه معاونت معدنی زیر پای وزیر صمت

به گزارش روزگار معدن به نقل از بیرونیت معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت در هفته‌های اخیر بخشنامه‌ای برای بیش از صد کالای معدنی و صنایع وابسته به آن صادر کرده که عملا دستاوردی جز توقف صادرات این کالاها ندارد.

در این بخشنامه که به امضای رضا محتشمی‌پور رسیده، زنجیره‌های مختلف تولید در معادن و صنایع پایین دستی آن به‌دلیل وضع عوارض صادراتی با مشکل مواجه شده‌اند بطوریکه برخی کارشناسان صدور چنین بخشنامه‌ای را که عملا به توقف صادرات منجر خواهد شد، مشکوک دانسته‌اند.

بر اساس این گزارش، پس از ابلاغ این بخشنامه کار بدانجا کشیده شده که برخی واحدهای تولیدکننده در گفت‌وگو با بیرونیت اعلام کرده‌اند برای فروش محصول خود نه بازار داخلی کشش آن را دارد و نه با توجه به وضع عوارض‌های گوناگون قادرند محصول خود را در بازارهای خارجی صادر کنند. این گزارش حاکی از آن است که بسیاری از تولیدکنندگان محصولات معدنی و صنایع وابسته به آن پس از اجرایی شدن این بخشنامه، ظرفیت تولید خود را کاهش داده و به دلیل نبود مشتری، به انبار کردنِ تولیدات خود روی آورده‌اند.

کارشناسان معتقدند در این بخشنامه نظر فعالان بخش معدن و صنایع معدنی گرفته نشده و در فضایی بسته بدون در نظر گرفتن واقعیت‌های تولید و وضعیت اقتصادی کشور، چنین بخشنامه‌ای از طبقه پنجم وزارت صمت صادر شده تا عملا صادرات این بخش متوقف کرده و میزان ارزآوری آن به صفر نزدیک شود. آنها همچنین بر این باورند که دلیلِ ابلاغ چنین بخشنامه‌هایی از سوی معاونت معدنی، "مسلط نبودن وزیر صمت" به امورِ تولید و تجارت است و برخی معاونان که منصوب او نیستند برای تضعیف موقعیت عباس علی‌آبادی در این وزارتخانه بخشنامه‌های خلق‌الساعه صادر می‌کنند.

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی کشور صدور بخشنامه‌هایی از این دست را خلاف آزادسازی فعالیت‌های تولیدی و تجاری که یکی از پایه‌های اصول اقتصاد آزاد است می‌دانند و بر این باورند که هنوز برخی با تفکرات کمونیستی و توده‌ای نگاه تنگ‌نظرانه‌ای به تولید، تجارت و فعالان بخش خصوصی دارند. به باور آنها خوبست که وزارت صمت درباره دلایل صدور این بخشنامه که کمر به قتل صادراتِ زنجیرهِ تولید مواد معدنی و صنایع وابسته به آن بسته، توضیح داده و عنوان کنند که برای صدور چنین بخشنامه‌ای چه میزان کارِ کارشناسی انجام گرفته و بر پایه برآورده شدن کدام بخش از منافع ملی این بخشنامه صادر شده است؟

کوچ معادن

«روزگار معدن» فرصت‌های معدنکاری فراسرزمینی را بررسی کرد:

شهریار خادمی

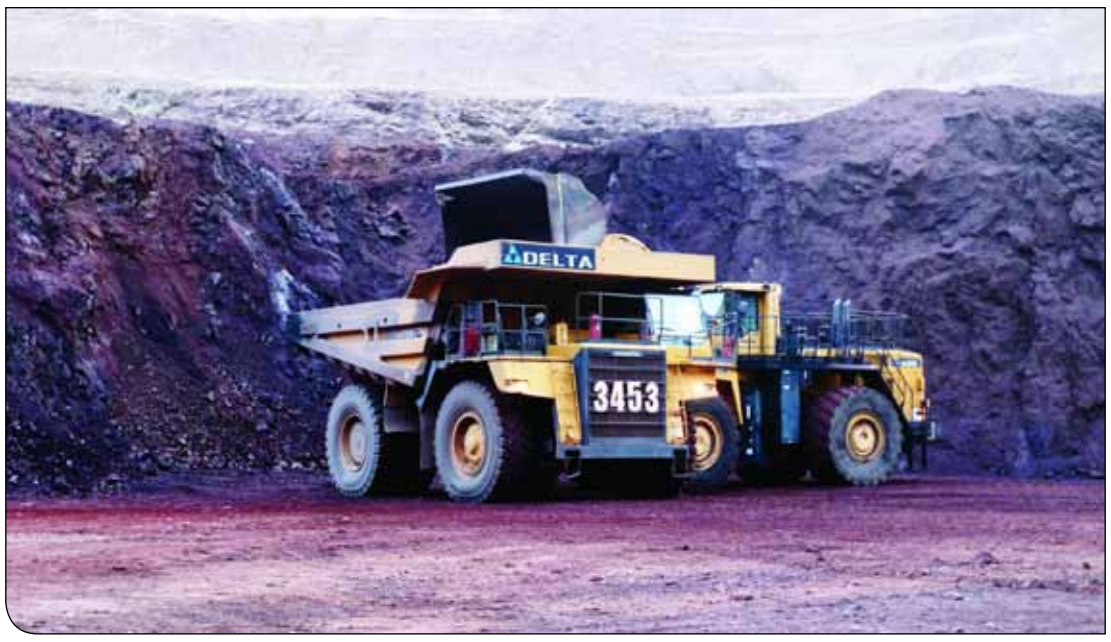

معدنکاری فراسرزمینی سال‌ها است که توسط کشورهای مهم در جهان ارزیابی شده است. بسیاری از کشورهای پیشرو با سرمایه‌گذاری روی معادن کشورهای دیگر، مواد اولیه خود را تامین می‌کنند. این نوع همکاری‌ها یک معامله برد-برد محسوب می‌شود. طی سال‌های اخیر مسئولان و فعالان معدنی کشور اهمیت این موضوع را دریافته‌اند و به‌دنبال سرمایه‌گذاری روی معادن سایر کشورها هستند؛ موضوعی که می‌تواند ایران را به یک غول در حوزه معدن و صنایع‌معدنی تبدیل کند.

ایران سرشار از ذخایر عظیم معدنی است. در چند سال اخیر نیز سیاست‌های کلان کشور به‌سمت استفاده از طرف دیگر سیاست کلی نظام بر کاهش وابستگی به نفت و اتکا به دیگر صنایع مانند صنایع‌معدنی، نساجی و خودروسازی است. رسیدن به این امر (کاهش وابستگی به نفت) نیازمند برنامه‌ریزی و اجرای برخی از برنامه‌های مدون است.لازم است برای توسعه صنایع معدنی ابتدا به معادن توجه کرد و برای توسعه معادن نیز باید به اکتشاف پرداخت. مقوله اکتشافات در ایران بسیار مغفول واقع شده است. هم از نظر عمق و هم از نظر گستردگی اکتشافات فاصله زیادی بین ایران و کشورهای معدنی پیشرو در جهان وجود دارد. نکته مهم آن است که می‌توان موانع موجود در مسیر را برطرف کرد. کمبود ماشین‌آلات و تجهیزات با کمک دولت رفع شدنی است. همچنین، سطح اکتشاف‌شده نیز با همکاری سازمان‌های ذی‌ربط مانند سازمان محیط‌زیست، سازمان انرژی اتمی و وزارت صمت اگر به یک تعامل و نتیجه واحد دست پیدا کنند، بسیاری از پهنه‌های معدنی قابل‌اکتشاف و بهره‌برداری خواهند شد. بهبود وضعیت اکتشافات معدنی در کشور به معنی توسعه معادن است. اگر رفع موانع اکتشافات صورت گیرد و مسیر آن هموار شود، با توسعه معادن، تقویت صنایع و به‌دنبال رشد اقتصادی در دسترس خواهد بود.یکی از راه‌های پیش‌روی کشور، تامین مواد معدنی موردنیاز از طریق معادن کشورهای دیگر است. ذخایر سنگ آهن رو به اتمام است و این چالش بزرگ، ادامه تولید در عرصه فولاد کشور را با خطر و تهدیدی جدی مواجه کرده است. در همین راستا، کارشناسان حوزه معدن در گفت‌وگو با صمت درباره معدنکاری فراسرزمینی، تفکیک وزارتخانه و حقوق دولتی سخن گفتند.

لزوم رایزنی اقتصادی برای تحول بخش معدن

عماد هاشمی‌زاده در گفت‌وگو با روزگار معدن اظهار کرد: بنده معتقدم که در حوزه فولاد و آهن، نیازمند سنگ هستیم تا مجموعه‌های فولادی بتوانند سرپا بمانند. ذخایر فعلی ما تا چند سال آینده پاسخگو نخواهد بود، بنابراین نیاز است که حفاری عمیق انجام شود. علاوه بر این، باید مجموعه‌های دولتی همت کنند و به‌سمت استخراج و حتی اکتشاف قدم بردارند. همچنین، نیاز است که نگاهی به کشورهای دیگر، چه در همسایگی و چه در مرزهای دور داشته باشیم. کشورهایی نظیر افغانستان، برزیل، استرالیا، ونزوئلا و... بخش خصوصی اگر می‌خواهد وارد گود شود. باید هوشمندانه عمل کند تا قراردادهای حقوقی، بین‌المللی خیلی محکمی ببندد؛ قراردادهایی که مو لای درز آن نرود.

این کارشناس معدنی ادامه داد: برای اینکه این اتفاق رخ دهد، نیازمند همکاری سفارتخانه‌های‌مان هستیم. متاسفانه تا یک سال پیش در هیچ سفارتخانه‌ای، رایزن اقتصادی نداشتیم. اگر رایزنان اقتصادی ما با همراهی وزارت صمت کمک کنند تا معادن فرامرزی شناسایی شوند، آنگاه است که بخش خصوصی می‌تواند وارد عمل شود. آن موقع است که تضمینی برای استمرار فعالیت زنجیره فولاد کشور فراهم می‌شود.وی با بیان اینکه باتوجه به محدودیت‌هایی که در بحث اکتشاف در معادن داخلی وجود دارد، پروژه بهره‌برداری از معادن فراسرزمینی را باید پی گرفت، اظهار کرد: منابع‌طبیعی، محیط‌زیست و معارضان معدنی مشکلات زیادی برای فعالان معدنی و صاحبان معدن در ایران ایجاد کرده‌اند، از این‌رو در پیشنهاد سرمایه‌گذاری در معادن دیگر پیشنهاد بسیار خوبی است.به گفته هاشمی‌زاده؛ طرح معادن فراسرزمینی مورداستقبال فعالان بخش خصوصی قرار گرفت و امیدواریم که در چند کشور به‌صورت کنسرسیومی این پروژه را فعال کنیم.وی در پاسخ به این پرسش که آیا زمینه فعالیت معادن مشخص شده است، گفت: معادنی که ظرفیت کار داشته باشند، می‌توانند در دستور کار قرار بگیرند؛ از جمله معادن فلزی و غیرفلزی. این فعال اقتصادی با بیان اینکه دولت در این زمینه ورود نکرده است، تصریح کرد: اصل موضوع باید بر تقویت بخش خصوصی باشد و لازم است دولت در این زمینه از بخش خصوصی حمایت کند. در این میان، اگر دولت در بخش دیپلماسی اقتصادی از فعالان خصوصی حمایت کند، بدون‌تردید زودتر به نتیجه خواهیم رسید.این کارشناس معدنی ادامه داد: کشورها در حوزه صنعت قوانین خاص خود را دارند و ما باتوجه به میزان عیار ذخیره‌شده در معادن، راه‌های دسترسی و زیرساخت‌های موجود در آن کشورها تعیین می‌کنیم که در کدام کشورها سرمایه‌گذاری را آغاز کنیم. باید به این نکته توجه داشت که در بخش زیرساخت‌ها و ماشین‌آلات معدنی ضعیف هستیم و باید از سایر کشورها این نیازها را تامین کنیم.وی با بیان اینکه میزان سرمایه‌گذاری در معادن فراسرزمینی مشخص نیست، افزود: بهره‌گیری از علم و دانش شرکت‌های دانش‌بنیان باید به یک اولویت و هدف تبدیل شود و ما باید به سمت این پروژه‌های بزرگ حرکت کنیم.

معادن متعلق به همه مردم کشور است

وی درباره اخذ حقوق دولتی معادن اظهار کرد: اصل موضوع، منطقی و موجه است، زیرا معادن متعلق به همه مردم است. درست است که اکتشاف و فرآوری آن توسط دولت و بخش خصوصی انجام می‌شود، اما معدن از دل زمین بیرون می‌آید، بنابراین پرداخت حقوق دولتی به‌عنوان انفال یک امر طبیعی است و در تمام دنیا وجود دارد، اما در کشور ما این امر بی‌سروسامان است. معندناران نمی‌گویند که از ما حقوق دولتی نگیرید، بلکه بیان می‌کنند که چرا یک رویه مشخصی برای این کار وجود ندارد.هاشمی‌زاده افزود: زمانی که مدیرعامل یکی از معادن بودم، از وزارت صمت درخواست مکانیزه شدن حقوق دولتی را به وزارت صمت دادم. به‌تازگی مطلع شده‌ام که آن جلسات به‌بار نشسته و دریافت حقوق مکانیزه شده است. هر کجا که ممیزی‌ها را برداریم، موفقیت حاصل می‌شود. ضمن اینکه از فساد پیشگیری می‌شود و فساد موجود را از بین می‌برد. وی اظهار کرد: برای اخذ حقوق دولتی نباید کارشناس مبلغی را تعیین کند. آنچه در قانون دیده شده را باید در نرم‌افزار تعریف کرد تا سیستم بداند که فلان معدن چقدر تولید کرده، چقدر صادرات انجام داده و...؟ فکر می‌کنم اگر سیستم هوشمند شود، همه معدنکاران به پرداخت حقوق دولتی رضایت خواهند داد.

تفکیک منطقی نیست

هاشمی‌زاده درباره تفکیک این وزارتخانه و تاثیر آن بر بخش معدن کشور اظهار کرد: سال‌های زیادی بر این موضوع تمرکز شده است. در این دوره زمانی منطقی نیست که وزارت صمت به ۲ وزارتخانه مجزا تبدیل شود. اگر قرار باشد بخش بازرگانی از وزارت صمت جدا شود، سبب جنگ میان ۲ وزارتخانه می‌شود. همیشه بخش تولید با صادرات و واردات در تضاد بوده است. اگر وزارت بازرگانی تشکیل شود و به‌طورمثال سیب‌زمینی گران شود، مسئولان مربوطه می‌گویند این محصول را وارد کنید، اما متوجه این موضوع نیستند که تولیدکننده، یک ماه دیگر محصول را برداشت می‌کند یا مازاد سیب‌زمینی در کشور وجود دارد؛ بنابراین وزارت بازرگانی دستور صادرات می‌دهد و کاری به این امر که وضعیت تولید در کشور چگونه است، ندارد، اما وقتی مجموعه (تولید، صادرات و واردات) در یک وزارتخانه باشد، روند کاری آن بهبود می‌یابد.با یک مثال دیگر می‌توان تفکیک وزارت صمت را بررسی کرد: واردات یک دستگاه حفاری را در نظر بگیرید. ممکن است یک واردکننده همه شرایط مدنظر را داشته باشد، اما ۲ اداره کل (معاونت صنایع وزارت صمت و معاونت امور معادن) اختلافاتی بر سر برخی موارد پیدا می‌کنند. به‌این‌ترتیب، آن دستگاه حفاری نزدیک ۱۰ ماه در گمرک می‌ماند. این موضوع در نهایت توسط یک وزیر و یک وزارتخانه حل می‌شود، اما اگر تفکیک صورت بگیرد، آیا این موضوع با ۲ وزارتخانه و ۲ وزیر قابل‌حل است؟ از این‌رو جدا شدن وزارت صمت به‌شکلی که مطرح شده، منطقی و به خیر و صلاح کشور نیست و به‌طورحتم به بخش تولید کشور ضرر و زیان وارد خواهد کرد.وی افزود: اما اگر وزارت صمت را به ۳ وزارتخانه «صنایع»، «بازرگانی»، «معادن و صنایع‌معدنی» تبدیل کنیم، مناسب خواهد بود. بنده با اصل تفکیک مخالفم، اما اگر قرار به تفکیک است، باید آن را به ۳ وزارتخانه تبدیل کرد. اگر می‌خواهیم اقتصاد کشور به‌سمت اقتصاد معدنی گرایش پیدا کند، نیازمند وزارتخانه‌ای هستیم که تمام تمرکز خود را معطوف همین هدف کند.هاشمی‌زاده اظهار کرد: به‌جرأت می‌توان گفت امروزه هر آنچه را در بخش معدن و صنایع‌معدنی داریم، مربوط به زمانی است که «وزارت معادن و فلزات» داشتیم. بعد از آن کار زیربنایی انجام نشد، چون اولویت وزارت صمت به‌سمت تولید کالای اساسی و بعد از آن به‌سمت صنایعی همچون خودروسازی معطوف شد که آن را هم به نابودی کشاندیم. پس بخش معدن مورد بی‌توجهی و کم‌لطفی واقع شد، اما باز تاکید می‌کنم که ذات تفکیک وزارت صمت، درست و منطقی نیست، اما اگر قصد تفکیک داریم، باید آن را به ۳ وزارتخانه مجزا تبدیل کنیم. وی با اشاره به احیای هزار معدن کوچک و متوسط که در دستور کار قرار گرفته است، بیان کرد: معادنی در کشور هستند که باید موردتوجه قرار بگیرند. درحال‌حاضر معادن و محدوده‌های زیادی در کشور فعال نیستند، از این‌رو طرحی با حمایت ایمیدرو و با کمک بخش خصوصی و خانه معدن برای احیای معادن کوچک و متوسط دنبال شد. هاشمی‌زاده در پایان بیان کرد: باید پروژه احیا و هوشمندسازی معادن را دنبال می‌کنیم که در این شرایط هر معدنی یک کارت هوشمند خواهد داشت و می‌تواند نیازها را تشخیص دهد و به‌موقع مشکلات را رفع کند. این طرح در قالب یک پروژه بزرگ از سوی دولت دنبال می‌شود که می‌تواند به معادن راکد کمک و آنها را به معادن فعال تبدیل کند.

توجه بیش از حد به شعار حمایت از اکتشاف

بهرام شاه‌ویسی، مدیرعامل یکی از معادن کوچک‌مقیاس در استان آذربایجان‌غربی به صمت گفت: در کشور به شعار حمایت از اکتشافات توجه زیادی می‌شود. همه فعالان معدنی به این موضوع اذعان دارند که اکتشافات یکی از مهم‌ترین بخش‌های این صنعت است. حتی شرکت‌هایی که معدنی نبودند، یک بخش معدنی راه‌اندازی کرده و به تحقیق و بررسی معادن و اکتشاف معادن پرداخته و ماشین‌آلات و تجهیزات خریده‌اند. نسبت به سال‌های قبل این بخش بسیار پیشرفت کرده، اما فاصله ما با کشورهای پیشرو بسیار زیاداست. به‌عنوان‌مثال کشورهایی مانند چین و استرالیا سالانه بالغ بر ۷ تا ۸ میلیون متر حفاری دارند، در حالی که در بهترین شرایط در ایران ۷۰۰ هزار متر حفاری انجام می‌شود. از لحاظ تجهیزات و روش‌های حفاری و اکتشافی نیز بخش معدنی ایران از ابتدای کار که مربوط به مباحث زمین‌شناسی است تا انتها، همچنان به‌صورت سنتی در حال فعالیت است که این ابزارآلات و شیوه‌ها متعلق به ۴۰ سال پیش هستند، اما در دنیا، هم تجهیزات و هم روش‌های تحلیل تغییر کرده و به‌روز شده‌اند، در نتیجه فاصله ما با استاندارد دنیا بسیار زیاد است. وی در پاسخ به این سوال که معدنکاری فراسرزمینی در تامین مواد اولیه صنایع معدنی کشور چه تاثیری دارد، اظهار کرد: شک نکنید که معدنکاری فراسرزمینی به رفع مشکل تامین مواد اولیه کمک خواهد کرد، به‌ویژه در حوزه سنگ‌آهن حتما شرکت‌های ایرانی مجبور هستند به‌سمت معادن فراسرزمینی حرکت کنند. هر شرکتی که زودتر به این فکر باشد، سود بیشتری کسب خواهد کرد. تا امروز شرکت‌های زیادی به کشورهای دیگر رفته و از معادن آنها بازدید کرده‌اند، اما تعداد محدودی از آنها عملیات معدنکاری را در این معادن آغاز کرده‌اند. شاه‌ویسی ادامه داد: البته این حوزه نیز با مشکلاتی مواجه است. گاهی ما نمی‌توانیم تضامین قانونی کشور دیگر را فراهم کنیم. دولت نیز در این سال‌ها تغییرات مثبت زیادی در این حوزه ایجاد نکرده، بنابراین ریسک معدنکاری فراسرزمینی کمی بالا است، اما فعالان معدنی مجبور هستند تا این مسئله را پیگیری کنند. در غیر این صورت، کمبود منابع گریبانگیر معادن خواهد شد. درحال‌حاضر به‌نظر می‌رسد قزاقستان شرایط خوبی برای سرمایه‌گذاری روی معادن سنگ‌آهن، مس و روی دارد. کشورهای افریقایی مانند سنگال، موریتانی و دیگر کشورهایی که هنوز شرایط توسعه را پیدا نکرده و همچنین ثبات سیاسی بیشتری دارند، شرایط خوبی برای سرمایه‌گذاری پیدا کرده‌اند. در ادامه، این فعال معدنی در زمینه استفاده فناوری‌های هوشمند در معادن اظهار کرد: معدنکاری هوشمند مسیر را به‌سمت روش‌هایی که کاهش هزینه‌های عملیاتی را به‌همراه دارد، هدایت می‌کند. در واقع، این نوع معدنکاری موجب می‌شود که با یک سرمایه‌گذاری اولیه بیشتر نسبت به روش‌های سنتی در هزینه‌های تولید صرفه‌جویی‌های قابل‌توجهی را داشته باشیم. هدف سوم معدنکاری هوشمند نیز میزان تاثیر آن بر سیستم کار است، به‌طوری که موجب افزایش بهره‌وری کار می‌شود و میزان بهره‌وری سیستم را در ۲ بعد افزایش می‌دهد. بعد اول در رابطه با ظرفیت ساعتی؛ تولید را باتوجه به افزایش دقت و راندمان افزایش می‌دهد. به‌عنوان‌مثال، اگر یک واحد تولیدی فرآیند را با ظرفیت ۸۰ تن در ساعت انجام دهد، با استفاده از معدنکاری هوشمند ظرفیت آن به ۱۰۰ تن در ساعت ارتقا می‌یابد. شاه‌ویسی ادامه داد: همین موضوع درباره بهره‌ورتر کردن و بهینه‌سازی عملیات انفجار و همچنین پیدا کردن محل‌های دقیق چال‌زنی، بهینه‌سازی بحث اکتشافات نیز صادق است. دومین موضوع بهره‌وری و بهینه‌سازی، کیفیت در اکتشاف، استخراج و واحدهای صنعتی و معدنی با استفاده از ابزارها و تکنولوژی‌های مدرن بوده که با کمک معدنکاری هوشمند، عیاری که مرحله موردنظر ارائه می‌دهد، نسبت به روش‌های قدیمی از کیفیت بالایی برخوردار می‌شوند و عملیات را بهره‌ورتر می‌کند و با افزایش کیفیت، کاهش هزینه‌ها را در پی خواهد داشت. شاه‌ویسی در پایان اظهار کرد: در مجموع معدنکاری هوشمند به این شکل موردارزیابی قرار می‌گیرد که موجب می‌شود شرکت‌های معدنی با استفاده از نرم‌افزارها و راه‌حل‌های پیشرفته و فناورانه، بهره‌وری از سیستم‌های خود را نسبت به گذشته افزایش دهند. اگر بخواهیم ۲ دهه اخیر را بررسی کنیم، تاکنون بیش از ۳۰ درصد عملیات معدنکاری با کمک روش‌ها و فناوری‌های نوین افزایش بهره‌وری داشتند.

فولاد ایران از ظرفیت تا تولید در یک دهه گذشته

ظرفیت اسمی و تولید واقعی فولاد ایران در یک دهه گذشته رشدی تدریجی را تجربه کرده است، هر چند همواره ظرفیت اسمی فاصله چشمگیری با تولید واقعی داشته است. شرکت ملی فولاد ایران در گزارشی با عنوان «مطالعات طرح جامع فولاد کشور» ظرفیت اسمی و تولید واقعی فولاد میانی کشور را در یک دهه گذشته به تصویر کشیده است. بنا بر داده‌های این نمودار ظرفیت اسمی تولید فولاد ایران در یک دهه گذشته رشد مستمر داشته و از ۲۲ میلیون و ۴۹۰ هزار تن در سال ۱۳۹۲ به ۴۴ میلیون و ۳۲ هزار تن در سال گذشته رشد کرده است. تولید واقعی فولاد میانی ایران نیز از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ رشد تدریجی داشت و از ۱۶ میلیون و ۱۰۰ هزار تن در سال ۱۳۹۲ به ۳۰ میلیون و ۲۵۰ هزار تن در سال ۱۳۹۹ رشد کرد. در سال ۱۴۰۰ تولید فولاد ایران به ۲۷ میلیون و ۹۰۰ هزار تن رسید و کاهشی حدود دو میلیون تنی نسبت به سال گذشته داشت، با این حال در سال ۱۴۰۱ روند رو به رشد تولید از سر گرفته شد.

حمله غول‌های نفت و خودرو به معدن

شرکت‌های بزرگ و چندملیتی برای کسب سود هر کاری می‌کنند و حالا خاک‌های کمیاب، فلزات حساس و مواد معدنی فرصت بزرگی برای سرمایه‌گذاری پیش‌روی همه قرار داده‌اند. همین عامل نیز باعث‌شده تا اگزون‌موبیل؛ غول نفتی آمریکا با سه خودروساز برتر بر سر تولید و عرضه انبوه لیتیوم به مذاکره بپردازد. طبق خبرهای منتشرشده این شرکت‌ها قرار است برای تولید انبوه لیتیوم کار مشترکی انجام دهند. اگزون‌موبیل فعلا یک پهنه بزرگ معدنی را به قیمت ۱۰۰ میلیون دلار خریده و مذاکراتی را با فولکس واگن، تسلا و فورد برای جلب همکاری آنها در این پروژه آغاز کرده‌است. طبق اخباری که از جلسات مشترک این شرکت‌ها درز کرده، اگزون‌موبیل علاوه‌بر این سه غول خودرویی و شماری از خودروسازان فعال در عرصه محصولات الکتریکی، با دو قطعه‌ساز مشهور صنعت باتری یعنی اس‌کی و سامسونگ گفت‌وگوهایی را انجام داده‌است. بر اساس گزارش‌های غیررسمی، مذاکرات با خریداران بالقوه لیتیوم از شرکت اگزون هنوز در مراحل اولیه است. این شرکت هنوز جزئیات عملیاتی پروژه لیتیوم خود را ارائه نکرده است، اما گفت‌وگو با شرکت‌های بزرگ خودروهای الکتریکی نشان‌دهنده علاقه فزاینده آنها به تجارت فلزات به‌ویژه مشارکت با اگزون است. شورون، اکسیدنتال (Occidental Petroleum Corp) و SLB، بزرگ‌ترین ارائه‌دهنده خدمات نفتی جهان، همگی علاقه خود را برای ورود به تجارت استخراج لیتیوم نشان داده‌اند. در عین‌حال تعهدات جهانی به اهداف خودروهای برقی و کنار گذاشتن تدریجی خودروهای موتور احتراقی نگرانی‌هایی را در مورد کمبود لیتیوم ایجادکرده است. تولیدکنندگان این ماده هشدار می‌دهند تاخیر در صدور مجوزهای معدنی از سوی دولت‌ها، کمبود لیتیوم و تورم جهانی این ماده‌را در پی خواهد داشت و ممکن است بخش معدن را در تامین تقاضای روبه‌رشد صنایع با مشکل مواجه کند. بر اساس ارائه‌هایی که در کنفرانس مواد اولیه لیتیوم و باتری که ماه گذشته در آمریکا قرائت شد، در سال ۲۰۲۲، ۴۵ معدن لیتیوم در سراسر جهان فعال بوده که تا انتهای ۲۰۲۳ طبق برآوردها ۱۱ معدن دیگر به این فهرست اضافه می‌شود. قرار است هفت معدن دیگر نیز در سال ۲۰۲۴ افتتاح شوند، اما پیش‌بینی‌ها می‌گویند که حتی این مقدار نیز برای تامین تقاضا کافی نخواهد بود. تخمین اولیه حاکی از آن است که جهان تا پایان این دهه و آغاز ۲۰۳۰ به ۶۰ معدن و کارخانه جدید لیتیوم نیاز خواهد داشت. اگزون به‌عنوان عضوی از ابتکار جهانی Oil and Gas Climate Initiative که سازمانی به رهبری مدیرعامل ۱۲ شرکت از بزرگ‌ترین شرکت‌های نفت و گاز هستند، یک بسته سرمایه‌گذاری یک‌میلیارد دلاری برای سرمایه‌گذاری در فضای باتری خودروهای برقی ایجادکرده است.

چالش‌های پیش روی سولفات منگنز

مهدی نجفی

سولفات منگنز به عنوان یکی از ترکیبات اصلی مورد استفاده در تولید باتری‌های لیتیوم‌یونی به ویژه کاتدهای باتری نیکل منگنز کبالت (NMC) است که پایداری کاتد را در چرخه‌های شارژ این باتری فراهم می‌کند. اخیرا توجه به منگنز که برای مدتی طولانی به آن بها داده نمی‌شد، به شدت افزایش یافته است. مشارکت‌کنندگان بازار به دنبال بومی‌سازی زنجیره‌های تامین و افزایش مقدار تولید باتری‌ها به منظور پاسخگویی به حجم تقاضای روبه‌رشد آن هستند.

در این گزارش که از دیدگاه موسسه «Fastmarkets» مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته، پویایی بازار سولفات منگنز و همچنین کاربردهای این ماده به خصوص در تولید باتری‌ها در آینده بررسی شده است. مانند بسیاری از مواد اولیه به‌کار رفته در تولید باتری‌ها، بیشترین میزان مصرف فلز منگنز (که در موسسه «Fastmarkets» به عنوان منگنز الکترولیتی ورقه‌ای قیمت‌گذاری می‌شود)، در بخش فولاد و به عنوان آلیاژ بوده و کمتر در صنعت باتری مورد استفاده قرار گرفته است. بخشی از دلیل اینکه فلز منگنز کمتر در تولید باتری‌ها مورد استفاده قرار گرفته است، فراوانی حجم قابل رصد عرضه آن است. همانند دیگر مواد اولیه به‌کار رفته در تولید باتری‌ها، فرآوری این فلز در کشور چین متمرکز شده است. انتظار می‌رود مقدار تولید منگنز در دیگر کشورها روند صعودی را تجربه کند اما همچنان چین احتمالا تا پایان سال ۲۰۳۰ در تولید و فرآوری این فلز حرف اول را خواهد زد.

پیش‌بینی تولید سولفات منگنز بر اساس منطقه جغرافیایی

با این حال به نظر می‌رسد به دلیل پیچیدگی‌ها پیرامون فرایند تولید منگنز و رشد قابل توجه تقاضا برای آن، ممکن است منگنز نوسانات قیمتی را در برخی از مناطق جهان تجربه کند. علاوه‌براین، اگرچه دسترسی به منگنز تا حد زیادی به دلیل فراوانی آن آسان است اما تمام فراورده‌های این فلز که در حال حاضر استخراج یا تصفیه می‌شوند، مناسب به‌کارگیری در تولید باتری‌ها به عنوان مواد اولیه نیستند.

جیمز فریزر، معاون تجاری شرکت «Euro Manganese» در اوایل سال ۲۰۲۳ در گفت‌وگوی خود با موسسه «Fastmarkets» بیان کرد: سنگ منگنز باید به حالت محلول و ترجیحا به صورت کانسنگ‌های کربنات‌دار باشد. در غیر این صورت این ماده باید حرارت ببیند تا به صورت محلول درآید. وی افزود: بیشتر سنگ معدن این ماده به شکل اکسید بوده و سنگ معدن کربنات نسبت به گونه‌های دیگر بسیار کمیاب‌تر است. کمبود دسترسی به سنگ معدن مناسب تنها چالشی نیست که سولفات منگنز با آن مواجه است. چالش گلوگاه‌های پالایش و فرآوری این ماده در خارج از چین، از جمله مهم‌ترین چالش‌های پیش روی سولفات منگنز است.مادلین تاد، مدیر بازاریابی شرکت «Manganese Metal Company» عنوان کرد: خارج از چین، کشورهای بسیار کمی در تولید سولفات منگنز فعالیت دارند و در حال حاضر تنها یک کشور سولفات منگنز به منظور استفاده در باتری‌ها تولید می‌کند. داده‌های انجمن بین‌المللی انرژی در گزارش اخیر خود در مورد مواد اولیه حیاتی نشان می‌دهد که حدود ۹۷ درصد از سولفات منگنز مورد استفاده در باتری‌ها در چین تولید می‌شود.

روش‌های تولید منگنز

با در نظر گرفتن چالش گلوگاه‌های بالقوه تولید منگنز، مشارکت‌کنندگان بازار بر روش‌های متعدد تولید که در دسترس تولیدکنندگان قرار دارند، تاکید کردند. از سنگ معدن منگنز و فلز منگنز می‌توان به عنوان ماده اولیه در تولید فلز منگنز استفاده کرد. با این حال، هر یک نیاز به رویکردهای متفاوتی در تولید دارند. بر همین اساس در یک روش تولید، منگنز موجود در سنگ معدن شسته شده و تصفیه می‌شود. سپس در کریستال‌هایی با خلوص بالا متبلور شده و در نهایت در فرایند تولید سولفات منگنز استفاده می‌شود. وی افزود: در روش دیگر، سنگ معدن در فرایند الکتروویننینگ (احیای الکتریکی) که در آن از الکترولیز برای استخراج فلز از محلول شسته و تصفیه‌شده به‌کار می‌رود، استفاده می‌شود و بعد از آن این ماده به یک تولیدکننده ماده واسطه تحویل داده می‌شود و این تولیدکننده آن را در اسید سولفوریک حل می‌کند. در این روش به جای استفاده از سنگ معدن منگنز، تولیدکنندگان سولفات می‌توانند از فلز منگنز استفاده کنند. تولیدکنندگان سولفات می‌توانند فلز منگنز را در اسید سولفوریک حل کنند تا سولفات منگنز تولید شده و سپس متبلور شود. در این روش تولید، فرآوری کمتری صورت می‌گیرد و منگنز خلوص بالاتری دارد.

با این حال، استفاده از هر دو روش به عنوان فرایندی موثر در تولید سولفات منگنز اثبات شده است. مدیر بازاریابی شرکت «Manganese Metal Company» معتقد است با گسترش بازار منگنز، انتخاب مواد اولیه برای مصرف‌کنندگانی که بر نتیجه نهایی و تولید این ماده توجه دارند، اهمیت نخواهد داشت. تاد با اشاره به یکسان بودن کیفیت منگنز در هر دو روش تولید، مطرح کرد: مسئله انتخاب مواد اولیه چندان نگران‌کننده نخواهد بود. در واقع مسئله مهم در این دو روش، تولید متبلور شدن منگنز است. گفتنی است که فرایند تولید فلز به عنوان یک محصول میانی می‌تواند به تصفیه این ماده کمک کند. در عین حال، برخی تولیدکنندگان حذف مرحله الکتروویننینگ در روش اول را برای کاهش هزینه‌های برق ترجیح می‌دهند. با این حال، این کار اغلب منجر به کاهش خلوص منگنز می‌شود. به علاوه هر گونه صرفه‌جویی در هزینه‌های برق بر هزینه‌های اضافی شناساگرهای دیگر مورد نیاز برای دستیابی به میزان خلوص مطلوب تاثیر می‌گذارد. به گفته فریزر، تولید فلز منگنز به عنوان یک محصول میانی، فرصتی را برای تطبیق‌پذیری بیشتر برای محصولات مورد استفاده مصرف‌کنندگان نهایی فراهم می‌کند؛ چراکه صنعت باتری و نیازهای مصرف‌کنندگان در گذر زمان تغییر می‌کند. این امر به ویژه با توجه به رویکردهای در حال تکامل در صنعت باتری ارزشمند تلقی می‌شود. اگرچه سولفات منگنز بیشترین تقاضا را در میان تولیدکنندگان دارد اما اشکال مختلف منگنز مانند فلز، اکسید، کربنات و یا حتی نیترات هم متقاضیان خاص خود را دارند.

وی تاکید کرد: تولید سولفات منگنز این امکان را فراهم می‌کند که فرایند بازیابی بر روند تحویل این محصولات منطبق شود.

مشکلات پیرامون ماده سلنیوم

اگرچه از فلز منگنز در تولید سولفات استفاده می‌شود اما نگرانی‌های قابل توجهی در مورد ریسک‌های بالقوه سلنیوم و اثرات آن بر تولید سولفات وجود دارد. گفتنی است از سلنیوم اغلب در تولید فلز منگنز به منظور کاهش مصرف برق و هزینه‌های عملیاتی استفاده می‌شود. همانند دیگر مواد اولیه و همچنین منگنز، تولید و فرآوری سلنیوم در کشور چین متمرکز است. برخی منابع مطلع اعلام کردند که محصولات سولفات منگنز حاوی سلنیوم، اغلب در بازار کشورهای غربی متقاضی ندارند. سلنیوم یک ماده بسیار سمی است که هنگام محلول شدن بویی مشابه سیر از آن منتشر می‌شود. مدیر بازاریابی شرکت «Manganese Metal Company» در این رابطه تصریح کرد: برای تولید منگنز ورقه‌ای با خلوص ۹۹/۷ درصد باید ماده سلنیوم از آن جدا شود. با این حال، جداسازی سلنیوم فرایندی بسیار دشوار است و اگر این کار انجام نشود، خطراتی را به همراه خواهد داشت. فریزر در ادامه بر این مسئله تاکید کرد که اگر از سولفات منگنز برای تولید باتری خودروهای الکتریکی استفاده شود، حتی مقادیر بسیار کم آن می‌تواند مشکلات فنی و ایمنی قابل‌تو جهی مانند اتصال کوتاه ایجاد کند. در همین رابطه شرکت «Euro Manganese» به دنبال تولید فلز بدون سلنیوم در واحد تولید «Chvaletice» خود در جمهوری چک است. گزارش‌هایی وجود دارد مبنی بر اینکه برخی از مصرف‌کنندگان سولفات منگنز، از مصرف مواد حاوی سلنیوم برای تولید باتری‌ها در ابعاد کوچک استقبال می‌کنند اما تعداد آن‌ها زیاد نیست. هر فرآورده منگنزی حاوی سلنیوم نیاز به یک مرحله فرآوری اضافی برای حذف سلنیوم دارد و بعد از آن در یک واحد با برچسب ضایعات خطرناک نگهداری می‌شود که این امر موجب افزایش هزینه‌های تولید خواهد شد.

منگنز ورقه‌ای، روش غالب تولید سولفات منگنز است اما مشکلات مربوط به استفاده از سلنیوم باعث شده است برخی به استفاده از فلز یا سنگ معدن منگنز به عنوان ماده اولیه روی آورند. تاد خاطرنشان کرد: استفاده از روش غالب منگنز ورقه‌ای به منظور محلول کردن و متبلور ساختن منگنز انجام می‌شود اما همیشه فرایند فرآوری آن به درستی انجام نمی‌پذیرد. در حال حاضر از سنگ معدن به عنوان روش اصلی تولید سولفات به دلیل هزینه کمتر آن استفاده می‌شود. با توجه به اینکه مصرف فولاد همچنان بخش عمده‌ای از حجم تقاضای کلی برای این ماده را تشکیل می‌دهد، قیمت منگنز ورقه‌ای تا حد زیادی تحت تاثیر چنین تحولاتی قرار نمی‌گیرد. در عوض، نوسانات قیمت فلز منگنز، معمولا با عوامل روند عرضه مرتبط است. لازم به ذکر است که قیمت منگنز در نیمه دوم سال ۲۰۲۱، به طور قابل توجهی افزایش یافت و به بالاترین میزان خود رسید. ارزیابی موسسه «Fastmarkets» برای قیمت منگنز با خلوص ۹۹/۷ درصد منگنز الکترولیتی ورقه‌ای، با شرط تحویل محصول بر روی عرشه کشتی در بنادر چین با تقبل هزینه ارسال محصول توسط فروشنده در ۲۹ اکتبر ۲۰۲۱، رقم هفت هزار تا هفت هزار و ۱۵۰ دلار در هر تن را نشان داد. قیمت این ماده با ۱۸۷/۳ درصد افزایش، به حدود دو هزار و ۴۵۰ تا دو هزار و ۵۲۰ دلار در هر تن در روز هفتم می ۲۰۲۱ رسید. این افزایش قیمت به دلیل نگرانی‌های مرتبط با روند عرضه و کاهش مقدار تولید در میان مراکز اصلی تولید برای کمک به تحقق اهداف زیست‌محیطی اتفاق افتاد. از سوی دیگر، نوسانات قیمت منگنز ورقه‌ای به شدت قیمت سولفات منگنز را تحت تاثیر قرار داد. در سال ۲۰۲۲، با کاهش قیمت منگنز ورقه‌ای، قیمت سولفات منگنز تا حد زیادی به موازات آن افزایش یافت. در روز ۱۷ مارس ۲۰۲۲، در اولین روز ارزیابی قیمت‌گذاری موسسه «Fastmarkets» برای سولفات منگنز با غلظت حداقل ۳۲ درصد منگنز، مورد استفاده در تولید باتری، با شرط تحویل درب کارخانه تولیدکننده در چین، رقم ۹ هزار تا ۱۰ هزار یوان در هر کیلوگرم را نشان داد. یک سال بعد، در روز ۱۶ مارس ۲۰۲۲، قیمت این ماده با ۳۶/۳۲ درصد کاهش، به پنج هزار و ۸۰۰ تا ۶ هزار و ۳۰۰ یوان در هر کیلوگرم رسید. همچنین از روز ۱۸ مارس ۲۰۲۲ تا ۱۷ مارس ۲۰۲۳، قیمت منگنز با خلوص ۹۹/۷ درصد منگنز الکترولیتی ورقه‌ای با شرط تحویل محصول بر روی عرشه کشتی در بنادر چین با تقبل هزینه ارسال محصول توسط فروشنده با کاهش ۴۲ درصدی، از سه هزار و ۵۰۰ تا چهار هزار دلار در هر تن، به دو هزار و ۱۵۰ تا دو هزار و ۲۰۰ دلار در هر تن کاهش یافت.

کاهش مصرف سولفات منگنز در تولید باتری‌ها

مادلین تاد، مدیر بازاریابی شرکت «Manganese Metal Company» بیان کرد: اغلب تولیدکنندگان باتری نیکل منگنز کبالت در اغلب کشورها به جز چین در حال حاضر از فرمول محتوای افزایش حجم نیکل برای بالا بردن عملکرد باتری و کاهش محتوای کبالت و منگنز استفاده می‌کنند. در همین رابطه، شرکت «Manganese Metal Company» ادعا می‌کند این شرکت تنها تولیدکننده فلز منگنز با خلوص بالا در جهان به جز کشور چین است. این شرکت که در آفریقای جنوبی فعالیت دارد، سالانه حدود ۲۸ هزار تن فلز منگنز با خلوص بالا و بدون سلنیوم تولید می‌کند. گفتنی است که خلوص فلز منگنز تولیدی این شرکت برابر با ۹۹/۹ درصد است. به علاوه بخش قابل توجهی از فلز منگنز تولیدی این شرکت به تولیدکنندگان باتری نیکل منگنز کبالت فروخته می‌شود. تاد پیش‌بینی می‌کند که فشار هزینه‌ها به طور بالقوه حجم تقاضا برای مواد اولیه جایگزین مانند کاتدهای پرمنگنز از طریق استفاده در باتری‌های لیتیوم آهن فسفات (LFP) که تولیدکنندگان در اغلب شرکت‌های جهان به جز چین از آن بهره می‌برند را افزایش دهد. وی در ادامه افزود: با توجه به فشار ناشی از هزینه‌ها، تولید باتری‌های لیتیوم آهن فسفات به ناچار طی چندین سال آینده در چین متوقف خواهد شد.با افزودن منگنز به باتری‌های لیتیوم آهن فسفات و تولید باتری فسفات آهن لیتیوم منگنز، چگالی انرژی این باتری که در مقایسه با باتری‌های نیکل منگنز کبالت یک ضعف به شمار می‌رفت، افزایش خواهد یافت. مدیر بازاریابی شرکت «Manganese Metal Company» اظهار داشت: کاهش فشار هزینه باتری‌ها زمانی که تولید باتری‌های مواد کاتدی با منگنز بالا به مرحله تجاری‌سازی برسند، افزایش می‌یابد. در حال حاضر فناوری تولید باتری‌های مواد کاتدی با منگنز بالا در فاز آزمایشگاهی قرار دارد.

کارنامه معدنی چین طی نیمه نخست ۲۰۲۳ میلادی

سرمایه گذاری خارجی چین در بخش معدن طی نیمه نخست سال جاری میلادی شاهد رشد ۱۳۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته بود. میزان سرمایه گذاری خارجی چین طی ۶ ماهه نخست سال جاری میلادی شاهد رشد ۱۳۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته بود. مجموع سرمایه گذاری و قراردادهای منعقد شده در بخش فلزات و معدنکاری چین طی این مدت به بیش از ۱۰ میلیارد دلار رسید. این میزان، از مجموع سرمایه گذاری خارجی در بخش معدن سال ۲۰۲۲ میلادی بیشتر است و بنابراین پیش بینی می شود این کشور طی سال ۲۰۲۳ میلادی بتواند از رکورد سرمایه گذاری ۱۷ میلیارد دلاری در سال ۲۰۱۸ میلادی عبور کند. چین بزرگترین تولیدکننده خودروهای الکتریکی، پنل های خورشیدی و توربین های بادی جهان است. بنابراین سرمایه گذاران چینی به سرمایه گذاری در باتری های لیتیومی تمایل بیشتری دارند. همچنین بخش های فولاد، مس و سنگ آهن نیز طی این مدت شاهد سرمایه گذاری های کلان بودند.

برمدار جهان

مدل نوآوری باز در صنعت فولاد

تولیدکنندگان محصولات فولادی باید به طور مداوم محصولات جدیدی برای مشتریان خود توسعه دهند و به طور موازی رقابت‌پذیری اقتصادی خود را نیز حفظ نمایند. شرکتهای فولادی که محصولات آنها برای صنعت اتومبیل کاربرد دارد، باید به منظور پاسخ‌گویی به چالشهای این صنعت، نظیر کاهش مصرف انرژی و بهبود ایمنی، نوآوریهای دائمی داشته باشند. برخلاف آنچه که در مورد صنعت فولاد پنداشته می‌شود، نوآوری‌های بالقوه و بالفعل بیشماری در این صنعت قابل بررسی و اجرا است. به عبارت دیگر، تولیدکنندگان محصولات فولادی باید به طور مداوم محصولات جدیدی برای مشتریان خود توسعه دهند و به طور موازی رقابت‌پذیری اقتصادی خود را نیز حفظ نمایند. شرکت‌های فولادی که محصولات آنها برای صنعت اتومبیل کاربرد دارد، باید به منظور پاسخگویی به چالشهای این صنعت، نظیر کاهش مصرف انرژی و بهبود ایمنی، نوآوریهای دائمی داشته باشند. همچنین شرکت‌های فولادی که تامین‌کنندگان صنعت ساختمان هستند نیز، باید به طور پیوسته در زمینه نوآوری‌های مربوط به بهبود خواص محصولات فولادی، افزایش استحکام و کاهش نرخ خوردگی با استفاده از فناوری‌های جدید، کوشا باشند. علاوه بر نوآوری در زمینه محصولات و خدمات، نوآوری‌های بسیاری در زمینه مسائل مربوط به پایداری نظیر کاهش مصرف آب و انرژی، بهبود ایمنی کارکنان و جنبه‌های محیط زیستی نیز حائز اهمیت هستند. برخی از نوآورانه‌ترین روندها در این زمینه، مربوط به استفاده از انرژی‌های پاک و مسائل ذیل انقلاب صنعتی چهارم است. در ادامه به برخی از طرح‌های نوآورانه پرداخته می‌شود که حاصل رویکرد نوآوری باز در صنایع فولادی بوده و نشان می‌دهند در صنعت بالغ فولاد، مانند بسیاری از صنایع نوظهور، فرصت‌های عالی برای نوآوری در محصولات و فرآیندها با استفاده از رویکردهای نوآوری باز، نظیر جمع‌سپاری یا فراخوانی شرکت‌های استارتآپ، وجود دارد.

بازتعریف فرآیند نصب ریل‌های تراموا:

ریل‌های فولادی به طور مرسوم بر روی یک پایه بتنی نصب شده و با پیچ و رزین ثابت می‌گردند. فرآیند تعویض ریل‌های آسیب دیده بسیار پیچیده‌است. در سپتامبر ۲۰۱۶ چالشی راه‌اندازی شد که هدف آن یافتن راه‌هایی جهت جایگزینی ساده‌تر و حفظ طولانی‌تر عملکرد ریلها همزمان با کاهش سروصدا و لرزش آنها بود. ۳۵ مهندس از کشورهای مختلف در این چالش شرکت کردند و از بهترینها دعوت شد که طرح دقیق خود را ارائه کنند و کارایی آن را اثبات نمایند. دو مهندس از کشورهای لهستان و صربستان به عنوان برندگان این چالش انتخاب شدند و سرانجام یک شرکت فولادی پیشرو، این راه‌حل برنده را به عنوان یک پتنت ثبت نمود. این نوآوری اثبات می‌نماید که محصولات صنعتی بسیاری وجود دارند که در طول سالیان طولانی تغییر چندانی نکرده‌اند ولی فرصتی عالی برای نوآوری جهت دستیابی به مزایای رقابتی در دل آنها نهفته‌است.

کنترل کیفیت هوشمند میلگردهای فولادی لایهای:

صنعت نسل ۴.۰ در نظر دارد کارخانه‌های سنتی را به کارخانه‌های هوشمند تبدیل نماید که می‌توانند به طور اتوماتیک کار کنند و حتی براساس نیازهای در حال تغییر صنعت، از منابع بهینه استفاده کنند. برای این منظور، بسیاری از شرکت‌های فولادی باید فعالیت‌ها و فرآیندهایی را که هنوز به صورت دستی انجام می‌شوند، خودکار نمایند. طبیعتا برخی از این اصلاحات، به فعالیت‌های کنترل کیفیت در پایان فرآیند تولید مربوط می‌شوند.

در ژوئیه ۲۰۱۷، یک شرکت چندملیتی اروپایی پیشرو در تولید محصولات فولادی طویل، تصمیم گرفت اندازه گیری صافی میلگردهای فولادی چند لایه را به صورت خودکار انجام دهد. لذا به منظور یافتن راه‌حلی که بتواند به طور مداوم فرآیند کنترل را انجام دهد و از توقفهایی که باعث کاهش ۳ درصدی بهره‌وری می‌شود جلوگیری نماید، یک چالش هیجان انگیز راه‌اندازی نمود. ۴۳ مهندس در این چالش ۲ ماهه شرکت کردند و برنده نهایی تیمی اسپانیایی بود که سیستمی مبتنی بر الکترومغناطیس و لیزر را پیشنهاد داده بود.

این نوآوری‌ها، نمونه کوچکی از طرحهای نوآورانه بیشمار انجام شده و قابل انجام در صنعت فولاد هستند و نشان می‌دهند فرصت نوآوری و توسعه در این صنعت بالغ، همچنان بسیار بالاست. اگرچه مدل نوآوری بسته سال‌هاست که به عملکرد خود در این صنعت ادامه می‌دهد و دستاوردهای بیشماری داشته‌است ولی مدل نوآوری باز به عنوان فرآیندی کمتر شناخته شده، در ابتدای مسیر توسعه است و در صورت برخورداری از توجهات کافی، میتواند فرآیندهای نوآوری در صنعت فولاد را متحول نماید.

روزگار معدن
شنبه
• ۲۱ مرداد ۱۴۰۲ • ۲۵ محرم ۱۴۴۵ • ۱۲ اوت ۲۰۲۴
• سال ششم • شماره ۱۱۲۹

روی موج معدن

راهکار اساسی برای رفع چالش معادن خوزستان

مدیر کل صنعت، معدن و تجارت خوزستان گفت: ۱۵ طرح مطالعاتی در حوزه معدن از سوی این اداره کل به دانشگاه‌های استان ارائه شده تا به صورت علمی برای رفع چالش‌های این حوزه، چاره اندیشی کنند. حمید رضا فلاح بیان کرد: این ۱۵ طرح مسائل و مشکلات حوزه معادن استان هستند که از دانشگاه های استان خواستار ارائه راهکار علمی در راستای افزایش بهره وری بیشتر از معادن با نگاه پژوهشی شدیم. فرآیند فعالسازی ۱۱۰ واحد معدنی غیر فعال در خوزستان با واگذاری به سرمایه گذاران جدید در حال انجام است. وی گفت: پیوند دانشگاه با حوزه فعالیتی معدن استان باعث می‌شود تا بهره‌وری بیشتری را از ظرفیت‌های استان داشته باشیم و مشکلات این بخش را به صورت علمی حل کنیم. مدیر کل صمت خوزستان با تاکید بر ارتباط هر چه بیشتر دانشگاه با بخش معدن ادامه داد: طرح‌هایی که ارائه شده بیشتر مربوط به استخراج، اکتشاف و بهره وری از معادن استان هستند. مدیر کل صمت خوزستان با اشاره به برگزاری نشست شورای معادن استان در روز گذشته افزود: در این شورا وضعیت صلاحیت و فعالیت ۴۰ واحد معدنی مورد ارزیابی قرار گرفت که از این تعداد ۱۵ واحد معدنی سلب صلاحیت شدند. وی گفت: راکد بودن این معادن باعث سلب صلاحیت آن‌ها شده و به صاحبان این واحدها فرصت سه ماهه برای فعال شدن دوباره داده می‌شود که در صورت احیا نشدن، این معادن به مزایده گذاشته خواهند شد و به فرد دیگری واگذار می‌شوند. فلاح با بیان اینکه عمده محصولات معدنی قابل برداشت در استان شامل مصالح ساختمانی، شن و ماسه و سنگ‌های تزئینی است افزود: یکی دیگر از ظرفیت های معدنی استان معادن دریایی است که برداشت مواد معدنی همچون منیزیم، سدیم، سولفات، کلسیم، پتاسیم و برم از این بستر امکان پذیر است. آب دریا به طور متوسط ۳.۵ درصد مواد جامد محلول دارد ودست یابی به مواد معدنی در بالای سطح دریا امکان پذیر است و خوزستان به واسطه دسترسی به خلیج فارس از این ظرفیت برخوردار است. وی افزود: برای شناسایی پهنه‌های جدید معدنی در استان از مرکز زمین شناسی خوزستان کمک گرفته شده تا مطالعاتی در این خصوص انجام دهند.

شناسایی پتانسیل معادن در استان گیلان

سرپرست زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی گیلان از پی‌جویی پهنه‌های معدنی در نقاط مختلف استان خبر داد و گفت: بهره‌برداری از معادن در گیلان با ضرورت توجه به حفظ میراث جنگل‌های هیرکانی است. فرشید رمضانی با بیان این که در زمینه مطالعات معدنی، پهنه‌های استان گیلان در مناطق مختلف و از طریق کارشناسان کارآزموده و ماهر در حال بررسی است، خاطرنشان کرد: مطالعات کانی‌های غیرفلزی در جنوب گیلان در سال‌های گذشته انجام شده و مطالعات پهنه‌های شهرستان تالش نیز سال گذشته به پایان رسیده است. وی با بیان اینکه امسال طرح مطالعات معدنی شهرستان فومن در حال انجام است، افزود: در این طرح‌های مطالعاتی منابع معدنی فلزی و غیرفلزی، مصالح ساختمانی و پتانسیل‌های مربوط به معادن و استفاده از کانی‌های معدنی شناسایی و در اختیار سازمان صمت قرار می‌دهیم. رمضانی با بیان اینکه منابع معدنی فعال در استان بیشتر مصالح ساختمانی است، افزود: غیر از مصالح ساختمانی معدن فعال قابل توجهی در گیلان نداریم ولی پتانسیل‌هایی از جمله سرب و روی، مس، آهن و حتی طلا در استان گیلان شناسایی کردیم و اکنون طرح‌های مطالعاتی آن در دست انجام است. سرپرست زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی گیلان با تاکید بر اینکه ویژگی‌های اقلیمی و آب و هوایی هر دوره زمین‌شناسی در شکل گیری کانی‌ها اثرگذار بودند، گفت: معادن مربوط به مصالح ساختمانی در بخش جنوبی گیلان در شهرستان رودبار فعال است سرب و روی در مرجان‌آباد و پتانسیل مربوط به آهن در ارتفاعات و ییلاقات شهرستان ماسوله و فومن شناسایی شده‌اند. سرپرست اداره کل زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی گیلان با اشاره به اینکه مباحث مربوط به طلا را در سنگ‌های دگرگونی اسالم تا شاندرمن می‌توانیم پی‌جویی کنیم، افزود: پتانسیل مس را در تالش داشتیم و همه این موارد نیاز به مطالعات و کارشناسی‌های بیشتر دارد. رمضانی با اشاره به اینکه فعالیت‌های معدن همواره قدری تخریب محیط زیست را به همراه دارد، گفت: باید با فرهنگ سازی و بهره‌برداری اصولی این تخریب به حداقل برسد. وی تاکید کرد: در استان گیلان با توجه به حساسیت‌های زیست محیطی و وجود جنگل‌های میلیون ساله هیرکانی به عنوان ثروت ملی هر جایی نمی‌توان این معادن را استخراج کرد و درصورت لزوم نیز باید با معدن کاری اصولی محیط زیست را حفظ و درکنار آن از منابع زیرزمینی استفاده کنیم.

لزوم بهره‌مندی مردم سیستان وبلوچستان از ثروت معادن

استاندار سیستان و بلوچستان گفت: از ثروت معادن استان، باید همه مردم این خطه پهناور بهره‌مند شوند.محمد کرمی در جلسه شورای معادن استان که با حضور اعضا در محل استانداری برگزار شد، افزود: سیستان و بلوچستان دارای معادن مختلفی است و وجود این معادن خود یک ثروت بوده و از ثروت معادن استان، باید همه مردم این خطه پهناور بهره‌مند شوند. وی اضافه کرد: بررسی بهره‌روی ذخایر معدنی، ایجاد صنایع فرآوری معادن، بهره‌مندی مردم منطقه، تولید ثروت، بعد اقتصادی و اشتغال معادن مورد توجه مسئولان باشد. استاندار با اشاره به اهمیت فلز مس در تولیدات فناوری‌های نوین، افزود: در زمینه ذخایر معادن مس و طلا سیستان و بلوچستان جزو استان‌های برتر است.

کرمی اظهار کرد: بیان میزان ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های استان نتیجه‌ای در توسعه سیستان و بلوچستان ندارد بلکه این ظرفیت‌ها باید مورد بهره برداری قرار بگیرند. وی با اشاره به موضوع قاچاق سوخت و عدم فعالیت ماشین آلات مورد استفاده در برخی معادن یا صنایع نیز گفت: مسئولان باید میزان فعالیت، ساعت کار، میزان استخراج و بهره برداری معادن را بررسی کنند، چرا که در برخی از پروژه‌ها شاهد عدم تطابق پیشرفت بیان شده با سطح اجرا هستیم.

کرمی تاکید کرد: کارشناسی و بررسی دقیق پروژه‌ها، میزان پیشرفت کارها، عدم تعطیلی پروژه و بررسی نیاز کارگاه‌ها برای در اختیار قرار دادن منابع مورد نیاز به صورت کنترل شده رد اولویت کار قرار گیرد. وی خاطر نشان کرد: امنیت و دادن مشوق‌های سرمایه‌گذاری در میزان سرمایه گذاری و پیشرفت کارها بسیار تأثیر گذار است.وی اذعان کرد: ما جوانان خیلی توانمندی در استان داریم که باید از ظرفیت این جوانان در حوزه تجارت، اقتصاد، معادن، شرکت‌های دانش بنیان استفاده کنیم. کرمی اضافه کرد: در زمینه نیاز به نیروی کار ماهر، مسئولان باید کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز را برگزار کنند. وی با تاکید بر دقت و رفع موانع در انجام کارها تصریح کرد: طولانی شدن پروسه صدور مجوزها، باعث دلسردی سرمایه گذار، کاهش تولید و ایجاد مشکلات اقتصادی خواهد شد. وی با اشاره به مشکلات حوزه تجارت بر برقراری ارتباط با کشورهایی که از طریق دریا می‌توان با آنها در ارتباط بود، تاکید کرد. شایان به ذکر است در سطح استان سیستان و بلوچستان از ۴۵۴ فقره معدن، در ۳۶۰ فقره، معدن فعال داریم که ۸۰ درصد معادن کل استان را شامل می‌شوند، ۳۳ فقره از معادن استان در حال تجهیز، ۶۷ فقره احیا و همچنین فعال سازی معادن کوچک مقیاس از ابتدای سال ۱۴۰۱ تاکنون در دستور کار قرار دارد.

آواری که بر معدن سونگون ریختند، برداشته شد

مهدی کاوه‌ای

دولت‌های یازدهم و دوازدهم اقتصاد را از ریل خود خارج کرده بودند. پروژه‌های مهم کشور معطل ترحم چشم آبی‌ها می‌ماند و مدیران دولت به جای پرداختن به حل و فصل مشکلات صنعت و معدن، وقت خود را معطوف به دعواهای سیاسی و تایم لاین توئیتر می‌کردند.

کمتر صنعتگری را سراغ دارید که از روزهای سرد و سیاه دهه نود به نیکی یاد کند؛ روزهایی که «تورم تولید کننده به قله تاریخی خود یعنی ۱۰۳ درصد رسید»، «منابع بانکی با نرخ‌های بهره کذایی از دسترس تولیدکنندگان خارج شد»، «بیکاری به جان جوانان ایران افتاده بود»، «ولنگاری دولتمردان نیازمندی‌های کشور را بی‌پاسخ می‌گذاشت و آنها را مثل صنعت برق به یک بحران بزرگ تبدیل می‌کرد» و هزار مثال دیگر. اما با آغاز دولت سیزدهم، ریل توسعه کشور تغییر جهت داد. هرچند آواربرداری از خرابه‌ای که در دهه ۹۰ برای کشور ایجاد شد، نیازمند صرف زمان بود، اما دولت سیزدهم بسرعت متغیرهای حقیقی اقتصاد مانند «رشد اقتصادی»، «نرخ بیکاری»و «تشکیل سرمایه» را اولویت خود قرار داد و در جهت بهبود اوضاع تلاش کرد. روزنامه ایران اقتصادی در شماره‌های متعددی به مقایسه این شاخص‌ها در دولت‌های موسوم به «اعتدال و توسعه»! و دولت سیزدهم پرداخته است. و در این محتوا بنا داریم به یکی از پروژه‌های مهم معدنی بپردازیم که رئیس جمهور در سفر آخر خود به استان آذربایجان شرقی به مردم قول تکمیل و بهره‌برداری از آن را داد. پروژه استخراج کاتد به روش هیپ لیچینگ از معدن سونگون استان آذربایجان شرقی یکی از مهم‌ترین پروژه‌های معدنی کشور است که در دولت گذشته ۵ سال با بهانه‌های مختلف معطل ماند و نهایتاً مثل سایر پروژه‌های بر زمین مانده کشور به دولت سیزدهم رسید.

▣ تضییع سالانه ۱۵۰۰ میلیارد تومان از سونگون

پروژه هیپ لیچینگ مس سونگون به عنوان اولین پروژه هیپ دره‌ای در ایران و جزو سه پروژه هیپ در جهان است. برای تکمیل زنجیره ارزش صنعت مس ایران، پروژه هیپ لیچینگ سونگون از اواخر سال ۱۳۹۶ عملیات مهندسی خود را آغاز کرد اما این پروژه تا سال ۱۴۰۰ عملاً متوقف بود و با سرعت بسیار آهسته‌ای جلو می‌رفت. پیمانکار پروژه که شرکت کانی مس از زیر مجموعه‌های شرکت ملی مس بود، عملاً برای تحقق پروژه تاریخ‌های مقرر را نکول می‌کرد و این مسأله بهره‌برداری از یک پروژه مهم کشور را با تأخیر جدی مواجه کرد. لازم به ذکر است که این پروژه با سرمایه‌گذاری ۱۲۰۰میلیارد تومان برای ۷۰۰ نفر اشتغال مستقیم و غیر مستقیم ایجاد کرده بود. اما با تغییر دولت و استقرار دولت جدید، شرکت کانی مس با تغییراتی که در ساختار مدیریتی داشت، پروژه مذکور را ظرف ۸ ماه آماده کرد و به بهره‌برداری آزمایشی در خردادماه امسال رساند. در واقع پروژه‌ای که ۵ سال متوقف مانده بود، در کمتر از یکسال آماده کار شد. اما نکته حائز اهمیت اینجاست که در ابتدای این هفته پروژه از فاز استخراج آزمایشی نیز گذر کرد و عملاً وارد فاز عملیاتی و استخراج پایدار خود شد. این پروژه سالانه با تولید سه هزار و ۳۰۰ تن کاتد به عملیات خود ادامه داده و حدود ۱۵۰۰ میلیارد تومان برای کشور ثروت و ارزش آفرینی خواهد داشت.

▣ تحریم بهانه ای برای سرپوش روی مفاسد

مدیرعامل شرکت کانی مس در مصاحبه‌ای با خبرنگار «ایران اقتصادی» ضمن تشریح عوامل عقب ماندگی پروژه هیپ لیچینگ مس سونگون می‌گوید: این پروژه پس از خروج شرکت اتوتک فنلاندی به دلیل تحریم‌ها، توسط شرکت داخلی کانی مس وارد فرایند اجرایی شد. اما برخی چالش‌هایی که در دولت گذشته و مدیریت قبلی وجود داشت، عملاً این پروژه را متوقف کرد. حسنعلی حق شناس افزود: زمانی که دولت تغییر کرد و ما سر کار آمدیم، در شرکت شاهد چند مسأله مهم بودیم. در وهله اول شما یک بی‌انگیزگی جدی در نیروی انسانی متخصص ملاحظه می‌کردید. برخی از پرسنل با پیشنهادات خارجی مواجه بودند و از صنعت داخلی خارج شدند و برخی دیگر نیز سراغ کارهای کم ارزش دیگری رفته بودند. در صورتی که این افراد برای توسعه صنعت مس در ایران آموزش دیدند و باید در این صنعت فعال می‌شدند، اما متأسفانه اشکالات مهم مدیریتی در ادوار گذشته آنها را دلسرد کرده بود.

همچنین وجود آشفتگی شدید در شرکت، متأسفانه زمینه ساز هدررفت جدی منابع و بروز برخی مفاسد شده بود. فرضاً به دلیل فقدان بسیاری از سیستم‌های به‌روز حسابرسی و عدم شفافیت اطلاعات مالی، برخی سفارش‌ها به‌صورت چندباره در شرکت تأمین مالی می‌شد و هیچ کالایی وارد انبار نمی‌شد که مجموع این عوامل پروژه مذکور را چند سال عقب انداخت و دست شرکت را در ورود به پروژه‌های مهم‌تر صنعت مس نیز بسته بود.

با رویکرد سابق نمی‌توان پول مردم را از سوداگری به سمت پروژه‌های مهم کشور آورد

مدیرعامل شرکت کانی مس با بیان اینکه با تکمیل این پروژه شاهد افزایش اشتغال برای جوانان خواهیم بود، بیان کرد: با همت همکاران دانش فنی این پروژه بومی‌سازی شده و تکنولوژی آن برای اولین بار در خاورمیانه در مجتمع مس سونگون عملیاتی شده. پروژه‌های مجتمع مس سونگون جزو پروژه‌های پیشران ملی است و اصلی‌ترین هدف آن و شرکت ملی صنایع مس ایران ظرفیت را به مقیاس رساندن است برای همین تولید یک میلیون تن کاتد برای شرکت ملی صنایع مس ایران تعیین شده که ۴۰۰هزار تن آن مربوط به مس سونگون شهرستان ورزقان است.

همچنین وی ادامه داد: دولت سیزدهم به منظور ترغیب مردم به سرمایه‌گذاری در پروژه‌های پیشران کشور، طبقه جدیدی از دارایی‌های قابل سرمایه‌گذاری را معرفی کرد. پروژه تغلیظ ۳ مس سونگون یکی از همین پروژه‌هاست که هم منافع عمومی زیادی برای سرمایه‌گذاران خواهد داشت و هم می‌تواند مواهب زیادی را برای کشور به ارمغان آورد. اگر بخواهیم سرمایه مردم را به‌جای بازار طلا، دلار و سکه به سمت این پروژه‌ها بچرخانیم، باید نارسایی و اشکالات قبلی برطرف شود. قطعاً با نگاه سابق نمی‌توان پروژه‌های مهمی مثل فاز اول و فاز سوم مس سونگون را به نتیجه رساند.

حق شناس با اشاره به تغییراتی که در شرکت کانی مس ظرف مدت کوتاهی از آغاز دولت سیزدهم انجام شده است این نوید را داد: شرکت کانی مس پس از تغییر دولت، دچار تحولات مهمی شد. اگر از اجرایی شدن پروژه‌ها و عمل به وعده‌هایی که در استان آذربایجان بگذریم و بخواهیم این تحولات را با عدد و رقم نشان دهیم، بهترین راه، مراجعه به صورت‌های مالی شرکت است. در سال ۱۴۰۰ شرکت کانی مس حدود ۱۹۰ میلیارد تومان زیان داشت. اما با تغییراتی که توانستیم رقم بزنیم، شرکت در پایان سال ۱۴۰۱ نه تنها با زیان مواجه نبود، بلکه ۲۱۰ میلیارد تومان نیز سود بدست آورده است. این موضوع ماحصل تغییر مهم در نگاه مدیریتی، شفافیت مالی و جلوگیری از هزینه‌های مازادی بود که البته در ادوار گذشته رنگ و بوی فساد نیز به خود گرفته بود.

جهاد در شرکت فولاد خوزستان، تولید است

مراسم اختتامیه دوره‌های آموزشی کارکنان جدیدالاستخدام شرکت فولاد خوزستان با حضور عباسعلیتقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی، مدیران این معاونت، محمود حسن پور مدیر بازرسی و نظارت و ۷۹ تن از کارکنان جدید الاستخدام شرکت، روز یکشنبه ۱۵ مردادماه ۱۴۰۲ در تالار شهید امتی شرکت فولاد خوزستان برگزار شد. عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی گفت: شما به شرکت بزرگی همچون فولاد خوزستان قدم گذاشته‌اید. این شرکت نقش مهمی در ارزآوری برای کشور ایفا می نماید. وی افزود: خط قرمز در شرکت فولاد خوزستان نظم بوده و کارکنان جدید نیز این مهم را باید مدنظر داشته باشند. شرکت فولاد خوزستان همچون یک دانشگاه بزرگ می باشد و نیروی انسانی، سرمایه اصلی این شرکت است. کارکنان فولاد خوزستان پس از بازنشستگی به عنوان متخصصین صنعت فولاد توانایی تدریس و راه‌اندازی شرکت های مختلف فولادی را دارند. در پایان معاون منابع انسانی و امور اجتماعی اظهار داشتند: برنامه ریزی جذب و برگزاری آزمون و صحت سنجی مدارک و مراحل مختلف استخدام و نیازسنجی و تعیین نیازهای آموزشی کارکنان جدید با مشارکت واحدهای مختلف شرکت به عنوان مشتریان اصلی فرآیندهای منابع انسانی تدوین و اجرا گردید. صمیمانه از همه ارکان سازمان به ویژه هیات مدیره و مدیرعامل محترم شرکت که در تمامی مراحل آزمون استخدامی حامی معاونت منابع انسانی و امور اجتماعی بودند، تشکر و قدردانی می نمایم. مسعود توکل فرد مدیر بهداشت، درمان، ایمنی و محیط زیست گفت: با رعایت ایمنی، نیاز است که کارکنان در حفظ سلامت خود کوشا بوده و میزان بهره‌وری خود را در محیط کار بالا ببرند. در ادامه رحیم امیدبخش مدیر امور اداری، کاوه طالبی مدیر خدمات و امور اجتماعی و جهان مهر علی نیایی فر مدیر سازماندهی و روش ها به صورت جداگانه نکاتی در حوزه کاری خود در ارتباط با کارکنان عنوان نمودند. سید سمیع موسوی مدیر آموزش و توسعه منابع انسانی در این مراسم گفت: از اواسط سال ۱۴۰۱ تاکنون واحد آموزش و توسعه منابع انسانی فعالیت هایی در خصوص نیازسنجی و برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی برای کارکنان جدیدالاستخدام انجام داده است و طی این مدت حدود ۵۰۰ نفر از کارکنان جدیدالاستخدام دوره های آموزشی عمومی، پایه و تخصصی را به صورت حضور در کلاس های مرکز آموزش، سایت ویزیت و کارورزی در بخش های تولیدی و پشتیبانی سپری نمودند. همچنین برای اولین بار پکیج آموزش تخصصی ویژه کارکنان واحد زمزم ۳ برای ۵۷ نفر از کارکنان جدیدالاستخدام برگزار شد و برای کارکنان جدید واحد توزیع و تعمیرات برق نیز به شکل تخصصی آموزش های لازم ارائه گردید. همچنین برای مشاغل تخصصی مانند اپراتوری جرثقیل سقفی نیز دوره های آموزشی ویژه برای اخذ گواهینامه اپراتوری جرثقیل برگزار و در نهایت همه کارکنان جدید جذب شده، برای این شغل تخصصی و مهم موفق به دریافت گواهینامه معتبر شدند. در پایان مراسم، کارکنان جدید الاستخدام، کارنامه‌های آموزشی خود را از دست معاون منابع انسانی و امور اجتماعی شرکت دریافت نموده و از محل اشتغال خود اطلاع یافتند، تا در روز بعد با توکل بر خداوند بزرگ در محل کار خود حاضر شوند.

نیاز ذوب آهن به زغال سنگ را برطرف می کنیم

امیرحسین نادری مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری صدرتامین در گفتگو با چیلان از برنامه این شرکت برای تامین کامل نیاز شرکت ذوب آهن به زغال سنگ و اجرای پروژه‌های تولید مس، طلا و نقره خبر داد. او تصریح کرد که تاصیکو بزرگ‌ترین معادن خصوصی طلا را در اختیار دارد و درصدد است تا ۴۰ درصد از بازار طلای کشور را به دست آورد. امیرحسین نادری، با اشاره به اهمیت حوزه معدن و صنایع معدنی برای کشور گفت: امروز در بخش معدن و صنایع معدنی پس از تامین مواد اولیه تولید، مهم‌ترین موضوع سرمایه‌گذاری و در زیرمجموعه آن تامین مالی است. این صنایع در حال حاضر از بازارهای مطلوبی در سطح جهان برخوردارند، بنابراین زمان مناسبی است که تولید و صادرات را توسعه دهند و اشتغال و درآمد بیافرینند.

▣ هدفگذاری تاصیکو برای تملک معادن جدید زغال سنگ

نادری با اشاره به سهامداری عمده تاصیکو در ذوب آهن اصفهان افزود: در ذوب آهن اصفهان به دنبال یک طرح تحول و ورود به بازارهای نو با تولید محصولات جدید هستیم و با توجه به اینکه ذوب آهن اصفهان با چالش انرژی مواجهه چندانی ندارد، برآنیم تا با بهره‌مندی از این فرصت، تولید در این کارخانه مادر را توسعه دهیم. مدیرعامل تاصیکو در ادامه به برنامه این شرکت در حوزه تولید زغال سنگ پرداخت و گفت: تاصیکو در زمینه تولید زغال سنگ هم برنامه‌هایی دارد تا نیاز شرکت ذوب آهن را به این ماده برطرف کند.

وی اضافه کرد: افزایش تولید کنسانتره زغال‌سنگ تا پنج میلیون تن با تملک معادن جدید در مناطق چهارگانه زغال‌سنگ به‌ویژه در ذخایر زغال‌سنگ‌های حرارتی کشور از اهداف صدرتامین است. او ادامه داد: زغال‌سنگ در کشور به دلایل مختلف از جمله گاز ارزان، قیمت دستوری و توسعه نیافتن صنایع پایین‌دست مغفول مانده و تنها بخش محدودی از ظرفیت زغال‌سنگ‌های کک‌شو برای تامین زغال و کک مورد نیاز ذوب‌آهن بهره‌برداری شده است. نادری خاطرنشان کرد: با تدوین طرح جامع زغال و شناسایی حلقه‌های با ارزش افزوده بالا و کاربردهای مختلف این ماده معدنی می‌توان نقشه راهی ساخت که این کار در مجموعه ما با همکاری دانشگاه شاهرود در حال تدوین است.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری صدر تامین در ادامه اظهار کرد: تاصیکو بزرگ‌ترین معادن خصوصی طلا را در اختیار دارد و در صدد است تا ۴۰ درصد از بازار کشور در این ماده معدنی را به دست آورد. این مجموعه در تولید مس، طلا و نقره هم طرح‌هایی در دستورکار دارد که در نیمه دوم سال اجرایی می‌شود. وی افزود: تاسیس شرکت سهامی پروژه برای پروژه‌های طلا و سایر عناصر گرانبها از جمله نقره از مهم‌ترین اقدامات هلدینگ صدرتامین در سال ۱۴۰۲ خواهد بود. در حوزه مس نیز سرمایه‌گذاری در پایین‌دست و بالادست این صنعت از برنامه‌های آتی شرکت است که علاوه بر ایجاد ارزش، به کاهش وابستگی شرکت مس باهنر در تامین ماده اولیه و جلوگیری از بازار انحصاری در حلقه کاتد منجر خواهد شد. البته این هلدینگ قصد رقابت با شرکت ملی مس را ندارد و هدف آن تامین ماده اولیه مورد نیاز شرکت مس باهنر و جلوگیری از خام‌فروشی است.

مدیرعامل ذوب آهن خواستار حمایت ایمیدرو شد

مدیرعامل ذوب آهن با اشاره به توانمندی های این شرکت در عرصه فولاد، خواستار حمایت ایمیدرو جهت تامین پایدار مواد اولیه به ویژه مواد آهن‌دار، زغال سنگ و کک شد. مهدی کوهی در دیدار اعضای هیات مدیره با رئیس هیات عامل ایمیدرو به معرفی توانمندی‌های این شرکت در عرصه فولاد از جمله بومی‌سازی و تولید محصولات استراتژیک همچون ریل ملی پرداخت و خواستار حمایت ایمیدرو جهت تامین پایدار مواد اولیه به ویژه مواد آهن دار، زغال سنگ، کک و ... شد. بر اساس این گزارش در این جلسه احمد زمانی و مجید کریمی رئیس و عضو هیات مدیره ذوب آهن نیز نظرات را پیرامون تامین پایدار مواد آهن دار و کک مورد نیاز این شرکت، مسائل مالی و ... مطرح و خواستار حمایت وزارت صنعت و ایمیدرو از ذوب آهن شدند. محمدرضا موثقی نیا معاون وزیر و رئیس هیات عامل ایمیدرو نیز با حمایت کامل از توسعه ذوب آهن گفت: ایمیدرو حمایت از برنامه های توسعه‌ای ذوب آهن و تامین مواد اولیه به ویژه مواد آهن دار را در برنامه ها قرار می دهد.

اوکراین به هاب ذخیره‌سازی گاز اروپایی‌ها تبدیل می‌شود

بازرگانان گاز اروپایی با وجود ریسک جنگ، ذخیره سازی گاز در اوکراین را به منظور بهره بردن از قیمت‌های پایین و ظرفیت موجود در این کشور، آغاز کردند.

پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین که در فوریه سال ۲۰۲۲ آغاز شد، اتحادیه اروپا درصدد برآمد میزان زیادی گاز ذخیره کند تا عرضه کمتر از سوی روسیه به خصوص در زمان اوج مصرف ماه‌های زمستان را جبران کند.

انتظار می‌رود تا اول نوامبر، سطح مخازن ذخیره‌سازی اتحادیه اروپا تا ۹۰ درصد پر شود. معامله‌گران می‌گویند در ذخیره‌سازی گاز در اوکراین علاوه بر خاک اتحادیه اروپا، یک منطق تجاری وجود دارد تا از مزیت قیمت‌های ارزان‌تر نسبت به قیمت گازی که در آینده تحویل داده می‌شود، بهره برده شود.

بر اساس قیمت‌های معاملات گاز تی تی اف هلند که قیمت پایه بازار اروپایی است، گاز برای تحویل در سپتامبر، ۳۰ یورو (۲۳.۹۶ دلار) به ازای هر مگاوات ساعت است در حالی که قیمت‌ها برای سه ماهه نخست سال میلادی آینده، ۴۹ یورو است. گروه EPH چک به رویترز اعلام کرد که تصمیمش برای استفاده از ظرفیت ذخیره‌سازی اوکراین، نشانه اعتماد به این کشور است.

طبق اطلاعات پلتفرم شفافیت اتحادیه اروپا، تاسیسات ذخیره‌سازی گاز کشورهای اتحادیه اروپا در هفتم اوت، ۸۷ درصد پر بودند. شرکت نفتوتگاز اعلام کرد مشتریان خارجی می‌توانند بیش از ۱۰ میلیارد متر مکعب ذخیره‌سازی از حدود ۳۰ میلیارد متر مکعب ظرفیت ذخیره‌سازی را که بیشتر در غرب این کشور قرار دارد و از خط نبرد فاصله دارد را استفاده کنند.

شرکت دولتی "اس پی پی» اسلواکی که عمده بازار گاز این کشور را تامین می‌کند، اعلام کرد: با توجه به این که مخازن اسلواکی تا ۹۰ درصد پر شده، سرگرم بررسی امکان استفاده از ظرفیت ذخیره‌سازی اوکراین است.

معامله‌گران اروپایی دیگر می گویند به دلیل احتمال حملات نظامی یا وضعیت شبکه در صورت توقف پمپاژ گاز از سوی روسیه، ریسک‌هایی وجود دارد.

اندیشکده بروژل ماه گذشته اعلام کرد اوکراین می‌تواند ظرفیت ذخیره‌سازی اروپا را به میزان حدود ۱۰ درصد افزایش دهد.

بر اساس گزارش رویترز، گاز برای ذخیره‌سازی در اوکراین می‌تواند هر جایی خریداری شود و با استفاده از جریان واقعی یا مجازی در خطوط لوله از مجارستان، لهستان و اسلواکی، پمپاژ شود.

بی آبی گسترده در کمین ایران

امیر ساجدی

به گزارش روزگار معدن، هم‌زمان با افزایش مصرف آب و کاهش ۱۴ درصدی بارش‌ها، حجم آب ۱۸ سد مهم تأمین‌کننده آب شرب و کشاورزی کشور از ابتدای سال آبی جاری (مهرماه ۱۴۰۱) تا ۱۴ مرداد امسال کاهش ۲۵ تا ۷۵ درصد داشته و در این میان سد وشمگیر استان گلستان خشک شد. ۱۰ ماه و نیم از سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۱ تا آخر شهریور ۱۴۰۲) در حالی گذشت که این روزها گرمای طاقت‌فرسا اکثر مناطق کشور را تحت‌تأثیر قرار داده و همین امر بر تقاضا و رشد مصرف آب افزوده است

امسال در حالی شعار روز جهانی آب «شتاب در تغییر برای حل بحران آب» نام‌گذاری شده که گزارش‌های مختلف از گوشه‌وکنار کشورمان حاکی از آن است که تلاش برای سازگاری با کم‌آبی هنوز به نتیجه‌ای امیدوارکننده نرسیده و آمادگی لازم برای مقابله با تغییر اقلیم آن‌چنان که بایدوشاید فراهم نشده است. به‌عنوان نمونه، شرکت آب و فاضلاب استان تهران از رسیدن میزان مصرف روزانه آب به بیش از سه میلیارد و ۸۰۰ میلیون لیتر خبر داده است.

گزارش جدید مرکز اطلاعات و داده‌های آب کشور بیانگر آن است که از مجموع سدهای مهم آب و کشاورزی ۱۸ سد تا ۱۴ مرداد با کاهش آب روبه‌رو شده‌اند و در این میان سد وشمگیر، گلستان، بوستان در استان گلستان به خشک‌شدن رسیده است. بر اساس این گزارش، آب سد وشمگیر، گلستان، بوستان در استان گلستان از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ مرداد به صفر رسیده و نسبت به مدت مشابه سال گذشته با کاهش ۷۱ درصدی روبرو شده است و درصد پرشدگی این سدهم صفر درصد است.

سد «شمیل و نیان» در استان هرمزگان با ۱۸ میلیون مترمکعب موجودی آب با کاهش ۶۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته روبه‌رو شده و درصد پرشدگی فعلی این سد نیز ۱۹ درصد است. سد «سرنی» در استان هرمزگان نیز اکنون ۱۳ میلیون مترمکعب آب دارد که در مقایسه با مدت مشابه سال آبی گذشته ۶۶ درصد کاهش داشته و درصد پرشدگی ۲۱ درصدی دارد.

> گزارش جدید مرکز اطلاعات و داده‌های آب کشور بیانگر آن است که از مجموع سدهای مهم آب و کشاورزی ۱۸ سد تا ۱۴ مرداد با کاهش آب روبه‌رو شده‌اند و در این میان سد وشمگیر، گلستان، بوستان در استان گلستان به خشک‌شدن رسیده است

سد «طرق» در خراسان رضوی از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ مرداد سه میلیون مترمکعب موجودی آب دارد (این سد ۳۱ تیر ۴ میلیون مترمکعب آب داشت) که در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۶۳درصد کاهش را نشان می‌دهد و درصد پرشدگی ۱۰ درصدی دارد. «چاه نیمه»های سیستان و بلوچستان در مدت یاد شده ۶۹ میلیون مترمکعب موجودی آب دارند (موجود آب چاه نیمه‌ها در ۳۱ تیر ۷۴ میلیون مترمکعب بود) که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۶۲ درصد کاهش دارد. میزان پرشدگی این چاه نیمه‌ها به پنج درصد رسیده است.

سد «دوستی» خراسان رضوی هم ۱۰۸ میلیون مترمکعب آب (۳۱ تیر ۱۱۵ میلیون مترمکعب آب) دارد که نسبت به مدت مشابه پارسال ۶۰ درصد کاهش نشان می‌دهد و درصد پرشدگی آن ۹ درصد است. موجودی آب در مخزن سد «تنگوئیه» سیرجان کرمان از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ در حالی به رقم پنج میلیون مترمکعب رسیده که این میزان نسبت به مدت مشابه پارسال ۶۰ درصد کاهش دارد. درصد پرشدگی فعلی این سد ۱۲ درصد است.

سد ساوه در استان مرکزی با ۳۴ میلیون مترمکعب (۳۱ تیر ۳۷ میلیون مترمکعب) حجم مخزن، ۵۵ درصد کاهش نسبت به پارسال دارد و درصد پرشدگی آن نیز ۱۳ درصد است. سد «نساء» استان کرمان با ۵۴ میلیون مترمکعب (۳۱ تیر ۵۷ میلیون مترمکعب) موجودی آب با کاهش ۴۹ درصدی نسبت به پارسال روبه‌رو بوده و درصد پرشدگی ۳۲ درصدی (۳۱ تیر ۳۴ درصدی) را نشان می‌دهد.

سد «استقلال» هرمزگان از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ مرداد ۹۷ میلیون مترمکعب (۳۱ تیر ۱۰۲ میلیون مترمکعب) آب دارد که در مقایسه با زمان مشابه در سال آبی پارسال ۴۶ درصد کاهش را نشان می‌دهد. میزان پرشدگی این سد هم ۴۱ درصد (۳۱ تیر ۴۳ درصد) است. موجودی آب در سد «شیرین دره» خراسان شمالی از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ مرداد ۱۸(۳۱ تیر ۲۰ میلیون مترمکعب) است که در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۴۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

سد شیرین دره اکنون ۳۱ درصد (۳۱ تیر ۳۶ درصد) پرشدگی دارد. سد «۱۵ خرداد» در حوضه آبریز قم رود هم فقط ۳۸ میلیون مترمکعب موجودی آب دارد که نسبت به مدت مشابه پارسال ۳۹ درصد کاهش‌یافته است. میزان پرشدگی فعلی این سد نیز ۲۰ درصد است. موجودی آب در سد نهرین استان خراسان جنوبی هم از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ مرداد به یک میلیون مترمکعب رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۳۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد. درصد پرشدگی فعلی این سد ۱۶ درصد گزارش شده است.

سد جیرفت در استان کرمان از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ مرداد ۹۶ میلیون مترمکعب آب داشته که در مقایسه با سال گذشته ۳۴ درصد کاهش دارد. همچنین درصد پرشدگی ۳۰ درصدی را نشان می‌دهد.

موجودی آب در سد «آغ چای» آذربایجان غربی به رقم ۷۸ میلیون مترمکعب (۳۱ تیر ۸۲ میلیون مترمکعب) رسیده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۳۳ درصد کاهش داشته و میزان پرشدگی در حال حاضر این سد هم ۳۷ درصد (۳۱ تیر ۳۹ درصد) است.

سد «سبلان» اردبیل تا ۱۴ مرداد ۲۲ میلیون مترمکعب (۳۱ تیر ۲۴ میلیون مترمکعب) آب دارد که در مقایسه با زمان مشابه در سال آبی پارسال ۳۰ درصد کاهش را نشان می‌دهد. میزان پرشدگی این سد هم ۲۰ درصد (۳۱ تیر ۲۴ درصد) است. سد «ستارخان» آذربایجان شرقی ۲۴ میلیون مترمکعب (۳۱ تیر ۲۸ میلیون مترمکعب) آب دارد که در مقایسه با مدت مشابه پارسال با کاهش ۲۶ درصدی همراه شده و میزان پرشدگی ۱۹ درصدی (۳۱ تیر ۲۲ درصدی) دارد. سد داریان در استان کرمانشاه هم از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۴ مرداد موجودی آب ۲۰۹ میلیون مترمکعبی را نشان می‌دهد که در مقایسه با زمان مشابه در سال گذشته کاهش ۲۵ درصدی دارد. تعداد سدهای با کاهش حجم آب در ۳۱ تیرماه ۱۴ سد بود که در ۱۴ مرداد به ۱۸ درصد افزایش‌یافته است.

قیمت نفت کاهشی شد

قیمت نفت در معاملات صبح چهارشنبه بازار آسیا تحت تاثیر نگرانی‌ها نسبت به کندی تقاضا از سوی چین که بزرگترین واردکننده نفت در جهان است، کاهش پیدا کرد.

بهای معاملات نفت برنت با ۱۵ سنت معادل ۰.۲ درصد کاهش، به ۸۶ دلار و دو سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۱۷ سنت معادل ۰.۲ درصد کاهش، به ۸۲ دلار و ۷۵ سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص روز گذشته حدود یک دلار افزایش داشتند. چی‌یوکی چن، تحلیلگر ارشد شرکت "سانوارد تردینگ» در این باره گفت: تداوم نگرانی‌ها نسبت به کندی احیای اقتصاد چین و تقاضا برای سوخت، باعث شده است قیمت نفت برای رشد بیشتر، تقلا کند.همچنین نگرانی‌هایی نسبت به کندی تقاضا در آمریکا و اروپا به دلیل مجموعه افزایش نرخ‌های بهره که صورت گرفته است، وجود دارد و روند صعودی قیمت‌ها را محدود کرده است. وی پیش بینی کرد که وست تگزاس اینترمدیت تا پایان ماه میلادی جاری در محدوده ۷۵ تا ۸۵ دلار در هر بشکه معامله خواهد شد. هر دو شاخص هفته گذشته برای ششمین هفته متوالی افزایش یافتند که طولانی‌ترین روند افزایشی از دسامبر سال ۲۰۲۱ تا ژانویه سال ۲۰۲۲ بود و تحت تاثیر کاهش عرضه اوپک پلاس و دورنمای محدودتر شدن عرضه و معرفی تدابیر محرک مالی چین روی داد.

آمار تورم چین روز چهارشنبه نشان داد شاخص قیمت مصرف کننده در ژوییه برای نخستین بار از فوریه سال ۲۰۲۱، کاهش سال به سال داشته و تورم منفی این اقتصاد را که در حال احیای پساکرونایی است، بارز کرد.

آمار تورم پس از انتشار آمار بازرگانی مایوس کننده در روز سه شنبه روی داد که نشان داد واردات نفت به چین در ژوییه، ۱۸.۸ درصد نسبت به ژوئن کاهش یافت و به پایین‌ترین میزان از ژانویه رسید. در یک نشانه منفی دیگر، آمار موسسه امریکن پترولیوم نشان داد که ذخایر نفت آمریکا هفته گذشته، به میزان ۴.۱ میلیون بشکه افزایش یافت. این افزایش بسیار بیشتر از میزانی بود که تحلیلگران در نظرسنجی رویترز پیش بینی کرده بودند. آمار رسمی بعدازظهر روز جاری از سوی اداره اطلاعات انرژی آمریکا منتشر خواهد شد.

در این بین، اداره اطلاعات انرژی آمریکا در گزارش ماهانه خود پیش بینی کرد: تولید نفت آمریکا در سال ۲۰۲۳، به میزان ۸۵۰ هزار بشکه در روز رشد کرده و به ۱۲.۷۶ میلیون بشکه در روز می‌رسد و از رکورد تولید ۱۲.۳ میلیون بشکه در روز که در سال ۲۰۱۹ به ثبت رسید، فراتر می‌رود. این آژانس اعلام کرد قیمت نفت از ژوئن، تحت تاثیر ادامه کاهش تولید عربستان سعودی و افزایش تقاضای جهانی، رشد کرده است.

بر اساس گزارش رویترز، عربستان سعودی که بزرگترین صادرکننده نفت در جهان است، هفته گذشته اعلام کرده بود که کاهش داوطلبانه تولید نفت به میزان یک میلیون بشکه در روز را برای یک ماه دیگر تمدید کرده و در سپتامبر ادامه خواهد داد و به احتمال تمدید بیشتر آن اشاره کرد. روسیه هم اعلام کرد که صادرات نفت خود را در ماه میلادی آینده، ۳۰۰ هزار بشکه در روز کاهش خواهد داد.

سه راه حل دولت برای پرداخت مطالبات پالایشگاه ها

عاشوری گفت: سه راه‌حل برای پرداخت مطالبات دولت به پالایشگاه‌ها وجود دارد که یکی از آنها تهاتر مطالبات با بدهی های مالیات است. ناصر عاشوری، دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت در نشست خبری با اصحاب رسانه گفت: برای اجرای طرح‌های کیفی سازی پالایشگاه‌های کشور به ۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز داریم.

وی ادامه داد: تنوع محصولات پالایشی به‌تازگی از ۳۰ محصول به ۴۶ محصول افزایش یافته و روزبه‌روز این تنوع در تولیدات پالایشی در حال افزایش است که نقش مهمی در ایجاد ارزش افزوده و سوددهی واحدهای پالایشی دارد. وی افزود: مجموع سود واحدهای پالایشی پارسال حدود ۱۹۵ هزار میلیارد تومان (همت) برآورد شده که حدود ۷۸ همت از این مقدار مربوط به مطالبات این واحدهای پالایشی از دولت است.

وی تأکید کرد: همچنین مطابق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، پالایشگاه‌ها ملزم به اختصاص ۴۰ درصد از سود حاصله به طرح‌های کیفی‌سازی شده‌اند که این عدد از سوی همه واحدهای پالایشی تعیین تکلیف شده و در حسابی اندوخته شده است که مجموع آن معادل ۷۸ همت شده است و در صورتی که مطالبات وصول شود، بخشی از آن به‌عنوان سرمایه‌گذاری در طرح‌های کیفی‌سازی اختصاص خواهد یافت. در صورتی که نتوانیم مطالبات خود را وصول کنیم، سود سهام را نیز نمی‌توانیم تقسیم کنیم که جریمه‌های سنگین به‌دنبال دارد و سال گذشته یکی از پالایشگاه‌های ما نیز جریمه شد.

عاشوری با اشاره به اینکه انجمن صنفی صنعت پالایش هم‌اکنون یکی از بزرگترین مؤدیان مالیاتی کشور است، گفت: تنها در سال ۱۴۰۱، ۴۸ هزار میلیارد تومان مالیات مستقیم ما بوده است که با احتساب دیگر مالیات‌های غیرمستقیم این عدد به ۷۰ همت نزدیک خواهد شد. وی افزود: سه راه‌حل برای پرداخت مطالبات دولت به پالایشگاه‌ها وجود دارد که صدور مجوز فروش بعضی از فرآورده‌های اصلی مانند نفت کوره، نفت سفید و گاز مایع به مرور ظرف ۶ ماه تا یک سال، صدور مجوز دریافت و فروش نفت خام و میعانات گازی و تهاتر مطالبات با بدهی‌های مالیاتی از آن جمله است که از سوی انجمن به دولت پیشنهاد شده است.

ناصر تنگستانی، مدیر مالی انجمن صنفی صنعت پالایش نفت نیز گفت: وزارت نفت از سال ۱۳۹۷ اختیار تعیین قیمت فرآورده‌های ویژه را به انجمن داد و به‌طور مستمر قیمت پایه فرآورده‌ها را به بورس اعلام می‌کنیم که بعد بر اساس قیمت‌های رقابتی، در بورس معامله می‌شود. شرکت‌های ما به‌طور مستمر در حال اجرای پروژه‌های جدید برای تولید محصولات جدید هستند و این محصولات در کارگروه‌های تخصصی تعیین قیمت می‌شود. وی همچنین از اختیار دولت برای فروش گاز مایع توسط انجمن خبر داد و تأکید کرد: از حدود سه هفته پیش با پیشنهاد انجمن، دولت اختیار داده است پالایشگاه‌ها گاز مایع تولیدی خود را به فروش برسانند و در بورس عرضه کنند که در حال طراحی سازوکار و تعیین قیمت آن هستیم. مدیر مالی انجمن صنفی صنعت پالایش نفت شایعات مطرح‌شده درباره کاهش کیفیت بنزین تولیدی در پالایشگاه‌های کشور را رد کرد و گفت: هم‌اکنون ۳۵ درصد بنزین تولیدی کشور یورو ۵ و بقیه یورو ۴ است.

موج انرژی

تبعات خروج از روسیه برای غول‌های نفتی

بررسی روزنامه فایننشیال تایمز نشان داد که صنعت نفت از جمله شرکت‌های بریتیش پترولیوم (BP)، شل و توتال انرژی، صنعتی بود که بیشترین ضرر مالی را از خروج از روسیه متحمل شد.

حدود ۴۰ درصد از مجموع حدود ۱۰۰ میلیارد یورو یا حدود ۱۱۰ میلیارد دلار ضرر و زیان که شرکت‌ها از خروج از روسیه متحمل شدند، مربوط به غول‌های نفتی است. پس از آن، بخش نیرو قرار گرفت که بیش از ۱۵ درصد از کل این ضرر را به خود اختصاص داد. بریتیش پترولیوم سال گذشته پس از خروج از روسیه، ضرر و زیان یکباره ۲۴ میلیارد دلار را برای کسب و کار خود در این کشور ثبت کرد. این ابرغول نفتی، سهام حداقلی در شرکت روس‌نفت داشت. سود ۱۹.۷۵ درصدی برای حدود ۵۰ درصد از کل ذخایر نفت و گاز بریتیش پترولیوم و یک سوم از تولید نفت و گاز این شرکت، محاسبه شد.

شرکت شل، ضرر و زیان پنج میلیارد دلار را برای خروج از روسیه گزارش کرد اما اعلام کرد خروج از این کشور، تاثیری بر سود این شرکت از نفت و گاز نخواهد داشت. اما شرکت "توتال انرژی» خروج آهسته‌ای داشت. این ابرغول فرانسوی، در پروژه گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) شرکت نواتک سهم داشت و در اواخر سال ۲۰۲۲، اعلام کرد که این دارایی را رها کرده و از آن خارج می شود و ضرر و زیان ۳.۷ میلیارد دلار را ثبت کرد زیرا به دلیل تحریم‌های غرب علیه روسیه، نمی‌توانست این سهم را به نواتک بفروشد.

اوایل سال، شرکت "توتال انرژی» اعلام کرد که در خروج از روسیه، حدود ۴.۱ میلیارد دلار ضرر و زیان متحمل خواهد شد که در نتایج مالی سه ماهه اول ۲۰۲۲ این شرکت ثبت خواهد شد. طبق محاسبات روزنامه فایننشیال تایمز، مجموع زیان "توتال انرژی» از خروج از روسیه، به ۱۴.۸ میلیارد دلار رسید.با این حال، این‌ها فقط ضرر و زیان‌های مستقیم وارد شده به ابرغول‌ها بودند. فایننشیال تایمز، گزارش‌های مالی اخیر این شرکت‌ها را برای محاسبه ضرر و زیان آنها بررسی کرد. این به معنای آن است که این ضرر و زیان‌ها، تازه یک شروع است. در این محاسبات، همچنین افزایش قیمت نفت و گاز در سال گذشته، در نظر نگرفته شد. افزایش قیمت‌های نفت و گاز، مطمئنا به نفع این شرکت‌ها بود و تا حدودی ضربه به شرکت‌های بریتیش پترولیوم، شل و "توتال انرژی» را تعدیل کرد اما در عین حال، به همه شرکت‌هایی که پیش از آن، میلیاردها دلار ضرر از خروج از روسیه متحمل شده بودند، ضربه زد. در این بین، شرکت‌های بریتیش پترولیوم، شل، و "توتال انرژی»، به دلیل ابعاد کسب و کار روسی خود، بزرگترین ضرر و زیان را از خروج از روسیه متحمل شدند. با این حال، قیمت‌های بالاتر نفت و گاز، ضرر و زیان آنها را کاملا جبران کرد و این سه شرکت مجموعا ۹۵ میلیارد یورو سود داشتند که معادل ۱۰۴ میلیارد دلار و بیش از دو برابر بیشتر از ۴۰ میلیارد دلار مجموع ضرر و زیان آنها بود.

خودروسازانی مانند فولکس واگن و رنو و همچنین تولیدکنندگان مواد شیمیایی هم از خروج از روسیه، ضرر و زیان سنگینی متحمل شدند. اما تعدادی از ابرشرکت‌های چند ملیتی مانند نستله و یونیلور هستند که در روسیه مانده‌اند. بانک‌هایی از جمله یونی کردیت و رایفایزن هم به فعالیت خود در این کشور ادامه می‌دهند اما هر دو بانک اعلام کرده‌اند که به دنبال خریدار برای کسب و کار خود در روسیه هستند. شرکت‌های نیرو مانند یونی‌پر و «وینترشال دا" هم میلیاردها دلار به دلیل خروج از روسیه از دست دادند که مجموع هزینه‌های آنها به ۱۴.۷ میلیارد یورو معادل حدود ۱۶ میلیارد دلار رسید.

طبق گزارش موسسه تحقیقاتی "مدرسه اقتصاد کی‌یف»، با این حال، بیش از نیمی از کسب و کارهای اروپایی که پیش از سال ۲۰۲۲ در روسیه فعالیت می‌کردند، همچنان در این کشور مانده‌اند. پیش از سال ۲۰۲۲، تعداد آنها ۱۸۷۱ شرکت بود. بر اساس گزارش اویل پرایس، چند شرکت بزرگ انرژی ژاپنی نیز هم با وجود تحریم‌های گروه هفت که ژاپن یکی از اعضای آن است، در روسیه مانده‌اند. دولت ژاپن سال گذشته اعلام کرد سهم شرکت‌های ژاپنی در پروژه‌های نفت و گاز ساخالین ۱ و ساخالین ۲، برای امنیت انرژی کشور حیاتی است. در نتیجه، به سهامداران ژاپنی در این پروژه‌ها پیشنهاد شد که سهام خود را حفظ کنند و آنها هم چنین کردند.

روزگار معدن

E-mail:info@madandaily.com • www.t.me/Madandaily • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily www.rouzegaremadan.ir

شنبه
• ۲۱ مرداد ۱۴۰۲
• ۲۵ محرم ۱۴۴۵
• ۱۲ اوت ۲۰۲۳
• سال ششم
• شماره ۱۱۲۹

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر: ۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه: صمیم

نخستین نماد قرارداد آتی تک سهم تسویه شد

مدیر تسویه اوراق بهادار شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سمات) از تسویه نهایی نخستین نماد قراردادهای آتی تک سهم (جستا ۰۲۰۵) خبر داد. هادی علیپور با بیان مطلب فوق افزود: نماد آتی شستا (جستا ۰۲۰۵) در حاشیه برگزاری نمایشگاه صنعت مالی در بازار مشتقه شرکت بورس تهران درج شده بود که درمجموع ۲۷۸۲ موقعیت باز وارد فرایند تخصیص این نماد شد و وجوه تسویه نهایی بین ۷ کارگزار صورت گرفت. وی اظهار داشت: تسویه نهایی قرار داد های آتی به دو روش فیزیکی و نقدی انجام می پذیرد، البته اگر در زمان تسویه فیزیکی دارندگان موقعیت های باز خرید و فروش نکول انجام دهند، مشمول جریمه نکول نیز می شوند. علیپور ادامه داد: در این خصوص تمامی دارندگان موقعیت های باز اعم از خرید و فروش پس از تعیین نوع اولویت تسویه در مهلت مقرر در فرآیند تخصیص وارد شده و نتایج نهایی تسویه استخراج می گردد. مدیر تسویه اوراق بهادار شرکت سپرده گذاری مرکزی خاطر نشان کرد: زمان تسویه وجوه بین کارگزاران T+۲ است.

تصویر روز

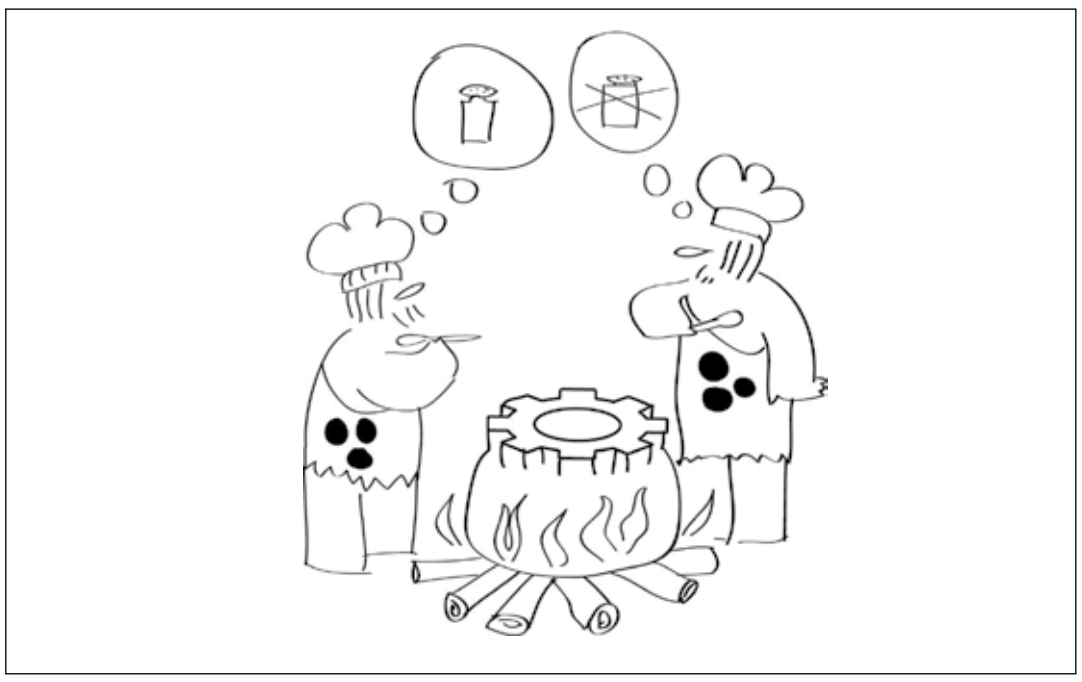

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بورس تاوان کسری درآمد نفتی ها را می دهد؟

پوریا نوری: رییس مجلس شورای اسلامی می گوید نرخ خوراک اصلاح شده در حالی که رییس کمیسیون اقتصادی مجلس خواستار اصلاح نرخ خوراک شده و این موضع گیری متناقض منجر به ادامه اصلاح شاخص بورس شد.

چند وقت اخیر که موضوع افزایش نرخ خوراک پتروشیمی‌ها مطرح شد بسیاری از کارشناسان تاکید کرده‌اند که شرکت های بورسی ها بیشترین آسیب را خواهند دید و حتی ایران بازارهای صادراتی خود را از دست می دهد و تبعات آن به دولت برمی گردد.

در حال حاضر حاشیه سود شرکت های متانول ساز ایرانی کاهش یافته و تنها افزایش قیمت جهانی می تواند به داد شرکت ها برسد. با توجه به اینکه قیمت متانول در آسیا بین ۱.۵۰ دلار تا ۴ دلار در هر تن نسبت به هفته قبل افزایش یافته احتمالا رشد قیمت ها ادامه دارد تاکنون بیشترین سود نصیب چین شده است.

علت افزایش قیمت متانول ناشی از نگرانی‌هایی بود ریشه در کاهش تولید از سوی تولیدکنندگان منطقه دریای کارائیب داشت. در حال حاضر تحلیل های مختلفی درباره قیمت متانول وجود دارد، برای نمونه پلتس قیمت متانول را براساس ترم تحویل CFR چین در روز ۴ آگوست با ۴ دلار افزایش نسبت به هفته قبل بر روی ۲۶۶ دلار در هر تن ارزیابی کرده است.

اما از آنجایی که یک محموله خرید آنی ۵ هزار تنی که قرار شده روز ۶ آگوست به چین برسد با قیمت ۲۶۹ دلار در هر تن در روز اول ماه آگوست معامله شد، احتمالا قیمت متانول تا پاییز صعودی باشد.

▣ ابهام در اطلاعات مجلسی ها درباره نرخ خوراک

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در رابطه با تعیین تکلیف متانول گفت: موضوع بلاتکلیفی صادرات شرکت های بورسی و عوارضی که برای آن ها در نظر گرفته شده و مجموع نرخ تسعیر خوراک های پالایشگاهی که یک الی دو ماه قبل صورت گرفته، همگی نشان می دهد شرایط ایجاد شده در بازار سرمایه به شدت بر منافع ذینفعان اثر منفی گذاشته است.

رییس مجلس شورای اسلامی هم در پاسخ اعلام کرده نرخ خوراک پتروشیمی ها اصلاح شده است اما معاملات روزهای اخیر شرکت های پتروشیمی نشان نمی داد که نرخ خوراک اصلاح شده باشد یا حداقل به روال قبل بر نگشته است.

پور ابراهیمی رییس کمیسیون اقتصادی مجلس گفته «راهکارهایی مانند اینکه دولت هزینه ای را که قصد داشته بابت افزایش نرخ خوراک پتروشیمی ها به عنوان منابع دریافت کند بیش از ۱۰ برابر این هزینه را برای خود دولت ایجاد کرده لذا خواهشمندم اجازه دهید نشست تخصصی در اسرع وقت برگزار شود.»

پیش از این اوجی وزیر نفت مدعی شده بود که در نشستی با حضور تشکل های پتروشیمی درباره افزایش نرخ خوراک موافقت لازم را دریافت کرده بود، حالا رییس مجلس شورای اسلامی می‌گوید نرخ خوراک اصلاح شده در حالی که رییس کمیسیون اقتصادی مجلس خواستار اصلاح نرخ خوراک است این موضع گیری متناقض منجر به ادامه اصلاح شاخص بورس شد.

▣ خبر درمانی برای بورس

در ابتدای اصلاح شاخص کل بورس که مصادف بود با تغییر نرخ خوراک پتروشیمی ها وزارت اقتصاد و سازمان بورس و اوراق بهادار صراحتا اعلام کردند که این نرخ خوراک باید شناور باشد و متناسب با بازار جهانی تعیین شود اما وزارت نفت نپذیرفت و این حکایت از این دارد که کسری درآمدهای نفتی جدی است و قرار شده شرکت های بورسی تاوان آن را بدهند.

یک کارشناس بازار سرمایه در گفتگو با خبرنگار بازار با اشاره به اینکه در حال حاضر مسئولان با توجه به وضعیت بازار نسبت به نرخ خوراک پتروشیمی ها واکنش نشان می دهند، گفت: در چند ماه اخیر قبل از اینکه اصلاح شاخص کل بورس عمیق شود دولت اصرار به افزایش نرخ خوراک پتروشیمی ها داشت و سایر دستگاه ها همچون مجلس واکنش سختی نداشتند و این به نوعی چراغ سبز برای اصلاح بورس بود.

احمد جانجان با بیان اینکه در چند وقت اخیر به جز اصلاح عمیق و افزایش خروج پول از بورس شاهد زیان برخی شرکت های پتروشیمی بوده ایم، افزود: به همین دلیل دولت تصمیم گرفته که فعلا با خبرهای مثبت شاخص کل بورس را نگه دارد، از این رو تا زمانی که این نرخ اصلاح نشود وضعیت بورس هم بلاتکلیف است.

او با تاکید بر اینکه سیاست کنونی دولت قطعا به نفع سهامداران نیست، اطهار کرد: شاخص کل بورس در محدوده حمایتی قرار دارد اما نشانه ای از حمایت در آن دیده نمی شود، به همین دلیل به نظر می رسد فعلا بازار سرمایه واکنش مثبتی نسبت به خبرها نداشته باشد تا اینکه اصلاح شاخص کل بورس تکمیل شود و نرخ خوراک پتروشیمی ها تعیین تکلیف شود.

▣ تورم در اقتصاد کشور همچنان ادامه دارد

با توجه به اینکه تورم در اقتصاد کشور همچنان ادامه دارد و بازارهای موازی بورس چندان اصلاح نکرده اند به نظر می رسد شاخص کل بورس هم در همین سطح کف سازی کند تا بعد از آن روند صعودی خود را آغاز کند.

جواد صلاحی اقتصاددان با اشاره به اینکه مهمترین محرک بورس افزایش قیمت دلار است، گفت: به همین دلیل رشد بعدی شاخص کل بورس در نیمه دوم سال خواهد بود درست بعد از زمانی که دولت با کسری بودجه مواجه شد و بعد از آن رشد نقدینگی و رشد پایه پولی کلید خورد. او با تاکید بر اینکه کسری بودجه در دولت به دلیل اینکه از طریق استقراض از سیستم بانکی انجام می شود به رشد پایه پولی دامن می زند، افزود: به همین دلیل سیگنال تورمی در بازارهای دیگر هم صادر می شود و بورس هم رشد می کنند.

او با تاکید بر اینکه نرخ خوراک پتروشیمی ها هم ابزاری برای مهار رشد بورس بود، گفت: دولت تلاش کرد که انتظارات تورمی را از طریق کنترل بورس مهار کند اما این سیاست گذاری روی حاشیه سود شرکت های پتروشیمی و سایر صنایع پایین دستی تاثیر منفی گذاشته است.

عضو کمیسیون عمران مجلس تاکید کرد؛

نقش محوری بورس در اقتصاد کشور

غلامرضا شریعتی اندرانی عضو کمیسیون عمران در حاشیه نمایشگاه دستاوردهای بازار سرمایه در مجلس گفت: با توجه به گستردگی اقتصاد در همه کشورها و فعالیت‌هایی که کشورها در عرصه‌های مختلف اقتصادی دارند، سازمان بورس و اوراق بهادار در هر کشوری جزو سازمان‌های مهم به شمار می‌رود که نقش اساسی در توسعه و پیشرفت اقتصاد کشور نیز دارد.

نماینده مردم بهشهر، نکا و گلوگاه ضمن تاکید بر اهمیت جایگاه سازمان بورس، اظهار کرد: خوشبختانه به نظر می‌رسد در کشور ما هم به تدریج سازمان بورس و اوراق بهادار جایگاه واقعی خود را خواهد یافت.

وی افزود: برای آنکه از اقتصادی سالم و شفاف برخوردار باشیم، باید به ایجاد زیرساخت‌هایی که منجر به توسعه فعالیت در بازار سرمایه می‌شود، کمک کنیم و فعالیت‌های سرمایه‌گذاری مردم را در بورس متمرکز کرده و از این بازار تامین مالی کنیم.

تجربه نشان داده در هر جای دنیا بازار سرمایه تقویت شده، منفعت به همراه داشته و بازار سرمایه ما نیز باید تقویت شده و توسعه یابد.

شریعتی اضافه کرد: البته توسعه بازار سرمایه، نیازمند فرهنگ‌سازی و تقویت دانش مالی سرمایه‌گذاران است و انتظار می‌رود سازمان بورس و اوراق بهادار در این حوزه هم حضور جدی‌تری داشته باشد و از طریق رسانه ملی و همینطور دانشگاه‌ها به آموزش مردم بپردازد.

در شرایطی که نسل جدید از فضای مجازی و اینترنت در کسب و کارها بهره می‌برد، سازمان بورس و اوراق بهادار با آموزش مردم می‌تواند نقش محوری در توسعه اقتصاد کشور پیدا کند و سرمایه‌گذاری در بورس را در بین مردم رواج داده و با جذب سرمایه‌های خرد و هدایت آن به سمت و سوی مناسب، به اشتغال‌زایی و توسعه اقتصاد کشور هم کمک کند.

البته که رکود چند وقت اخیر بورس، موجب نارضایتی‌هایی شده؛ اما این رکود، ناشی از عوامل کلان‌تری بوده است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

آموزش بورس را از مدارس آغاز کنید!

غلامرضا مرحبا در حاشیه نمایشگاه دستاوردهای بازار سرمایه در مجلس گفت: فرهنگ‌سازی و آموزش عمومی در سطح کشور برای آشنایی مردم با بازار سرمایه انجام نشده و عموماً افراد بر اساس علاقه شخصی خود در این بازار سرمایه‌گذاری می‌کنند و خیلی اوقات، توفیقی از این سرمایه‌گذاری حاصل نمی‌شود؛ چرا که سرمایه‌گذاران دانش مالی کافی ندارند.

غلامرضا مرحبا، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در حاشیه نمایشگاه دستاوردهای بازار سرمایه در مجلس گفت: اقتصاد سه رکن مالی دارد: بیمه، بانک و بازار سرمایه. بازار سرمایه، بازاری نزدیک به بازار رقابت بوده و یکی از بهترین محل‌ها برای تامین مالی است. در کشورهای پیشرفته اقتصادی، بازار سرمایه خیلی بزرگ‌تر از بازار سرمایه ماست؛ اما متاسفانه در کشور ما بازار سرمایه رشد کافی نکرده و به دستاویزی برای تامین مالی دولت‌ها تبدیل شده است. در چنین حالتی اعتماد به بازار سرمایه هم از بین می‌رود.

نماینده مردم آستارا در مجلس شورای اسلامی در ادامه اظهار کرد: یکی از مشکلات ما، عدم شناخت کافی از بازار سرمایه است. حتی خیلی از اشخاصی که تحصیلات دانشگاهی در حوزه مالی و اقتصاد دارند نیز شناخت کافی در مورد بازار سرمایه ندارند. فرهنگ‌سازی و آموزش عمومی در سطح کشور برای آشنایی مردم با بازار سرمایه انجام نشده و عموماً افراد بر اساس علاقه شخصی خود در این بازار سرمایه‌گذاری می‌کنند و خیلی اوقات، توفیقی از این سرمایه‌گذاری حاصل نمی‌شود؛ چرا که سرمایه‌گذاران دانش مالی کافی ندارند.

وی افزود: معتقدم باید در حوزه آموزش سرمایه‌گذاری کرد و این آموزش باید از مدارس آغاز شود. ضمن اینکه باید آموزش‌ها، بر اساس دانش روز و کاربردی باشد و کارکردها و رسالت‌های بازار سرمایه به دانش‌آموزان معرفی شود. البته که باید اجازه داد بازار سرمایه هم کار خود را انجام دهد و بر اساس الزاماتی که در دنیا برای بازار سرمایه تعریف شده حرکت کند.

دنیای رمز ارز

زمان تأیید ETF اسپات بیت کوین اعلام شد

به نظر می‌رسد که انتظار طولانی‌مدت برای تأیید راه‌اندازی صندوق قابل‌معامله در بورس (ETF) اسپات بیت کوین ممکن است چهار تا شش ماه دیگر به پایان برسد.

مایک نووگراتز، مدیرعامل گلکسی دیجیتال، در اظهارات اخیر درآمد خود با اشاره به اطلاعات به دست آمده از افراد خودی، گفت که تأیید درخواست راه‌اندازی ETF اسپات بیت کوین توسط شرکت‌های بلک‌راک (BlackRock) و اینوسکو (Invesco)، فقط مسئله زمان است.

از اواسط ماه ژوئن که بلک‌راک برای راه‌اندازی ETF اسپات بیت کوین ثبت‌نام کرد، احساس خوش‌بینی دوباره در بازار افزایش یافته و با پیوستن غول‌های مالی دیگر به این گروه نیز، انتظارات بالا رفته است.

همان‌طور که در خبرهای قبلی رمزارز نیوز گزارش شد، انتظار می‌رود که در تاریخ ۱۳ آگوست، کمیسیون بورس و اوراق بهادار (SEC) ایالات متحده نظر خود را در مورد برنامه ETF بیت کوین شرکت آرک اینوست (Ark Invest) اعلام کند.

با این حال، تحلیلگران بازار بر این باورند که کمیسیون SEC احتمالاً رأی خود را در مورد همین موضوع بیشتر به تأخیر خواهد انداخت.

کتی وود، مدیرعامل آرک اینوست، همچنین اظهار داشت که کمیسیون SEC ممکن است همه برنامه‌های ETF بیت کوین را به یکباره تأیید کند.

به دنبال انتشار این اخبار، قیمت بیت کوین روز سه‌شنبه و با وجود رکود در بازار سهام ایالات متحده، از ۳۰ هزار دلار گذشت. با این حال، در زمان نگارش این خبر، بیت کوین کمی عقب‌نشینی کرده و به محدوده ۲۹،۶۸۰ دلار بازگشته است. حتی با وجود این موضوع، قیمت بیت کوین همچنان یک رشد ۱/۵درصدی را در ۲۴ ساعت گذشته نمایش می‌دهد.

دوج کوین بازیگر یک سریال محبوب شد

محبوبیت دوج کوین روز به روز در حال افزایش است. این میم کوین اخیراً در برنامه انیمیشن محبوب Futurama ظاهر شد. اپیزودی با عنوان "غرب در ۱۰۱۰۰۰۱ چگونه بود؟" در فصل یازدهم این سریال، افرادی را به نمایش می‌گذارد که در حال کاوش در ارزهای دیجیتال، با تمرکز ویژه بر دوج کوین هستند.

این قسمت، شهری به نام دوج سیتی (Doge City) را به تصویر می‌کشد که ساکنان آن از طریق استخراج ارزهای دیجیتال درآمد کسب کرده، و بر نفوذ این میم کوین در حوزه‌های مختلف، فراتر از جامعه ارزهای دیجیتال اذعان دارند. تاکنون، در برنامه‌های تلویزیونی مختلفی به ارزهای دیجیتال مانند بیت کوین و اتریوم اشاره شده و حضور دوج کوین در انیمیشن محبوب Futurama نیز به دنبال همین روند است.

دوج کوین با حضور در یک سریال انیمیشنی معروف با طرفداران متعهد، به طور بالقوه می‌تواند سرمایه‌گذاران جدیدی را جذب کند که ممکن است با فضای ارزهای دیجیتال آشنایی نداشته باشند.در واقع، محبوبیت این سریال می‌تواند راهی برای معرفی دوج کوین به مخاطبان گسترده‌تر باشد و احتمالاً منجر به گنجاندن این میم کوین در سایر برنامه‌های تلویزیونی نیز شود.

بیلی مارکوس، یکی از بنیان‌گذاران دوج کوین، به این موضوع در رسانه‌های اجتماعی واکنش نشان داد و اذعان کرد چیز احمقانه‌ای که او یک دهه پیش ایجاد کرد، راه خود را به قسمتی از Futurama باز کرده است.مارکوس و جکسون پالمر، هر دو مهندس نرم‌افزار، در ابتدا دوج کوین را به عنوان تقلیدی ساده از تعداد فزاینده‌ای ارزهای دیجیتال، از جمله بیت کوین، ایجاد کردند.

اگرچه دوج کوین در ابتدا پس از ایجاد از دید همگان محو شد، اما این ارز دیجیتال در سال ۲۰۲۱ به دلیل تایید و توییت‌های میلیاردر معروف حوزه فناوری، ایلان ماسک، مورد توجه قرار گرفت. این امر منجر به افزایش بیش از ۱۰۰۰ درصدی قیمت آن شد.علی‌رغم نگرانی‌ها در مورد سودمندی و تورم بالا، دوج کوین به رشد خود ادامه داده است و در حال حاضر جایگاه هفتمین ارز دیجیتال بزرگ را از نظر ارزش بازار دارد، و از پروژه‌های معروفی مانند کاردانو و سولانا پیشی گرفته است.

۵ عاملی که قیمت اتریوم را به بالا می‌برد

با توجه به اینکه اکثر ارزهای دیجیتال در هفته‌های اخیر شاهد افت قیمت خود بودند، جای تعجبی نیست که دومین دارایی بزرگ از نظر ارزش بازار، یعنی اتریوم (ETH) نیز از این روند پیروی کند.با این حال، دلایلی وجود دارند که قیمت اتریوم در آینده می‌تواند به سطوح بالاتر از ۵ هزار دلار برسد.

۱. پذیرش انبوه برنامه‌های مبتنی بر اتریوم:

با توجه به اینکه اتریوم محبوب‌ترین بلاکچین برای ساخت طیف گسترده‌ای از برنامه‌های غیرمتمرکز (dApps)، مانند دیفای، توکن‌های غیرقابل تعویض (NFT) و بازی‌ها است، این امر می‌تواند با افزایش تقاضا برای ارز دیجیتال اتریوم، به رشد قیمت آن هم کمک کند.

۲. افزایش مقیاس‌پذیری:

با راه‌اندازی اتریوم ۲.۰ با عملکرد بهتر و در دسترس‌تر، این شبکه مقیاس‌پذیری خود را بهبود بخشیده که به آن کمک می‌کند تا تراکنش‌های بیشتری را در هر ثانیه انجام دهد. به همین دلیل، برای کاربران و توسعه‌دهندگان جذاب‌تر شده است. اگر این روند ادامه پیدا کند، می‌تواند به افزایش تقاضا برای اتریوم و قیمت بالاتر آن منجر شود.

۳. پذیرش سازمانی:

سرمایه‌گذاران نهادی با شناخت پتانسیل اتریوم و خرید ETH بیشتر، می‌توانند صرفاً با پیروی از قوانین عرضه و تقاضا، قیمت اتریوم را بالاتر ببرند. در واقع، هرچه یک دارایی مطلوب‌تر باشد، تقاضا برای آن و قیمتش بالاتر است.

۴. شفافیت در محیط نظارتی:

در بحبوحه افزایش فشارهای نظارتی، به ویژه در ایالات متحده، بسیاری از کارشناسان معتقدند که تحولات نظارتی مثبت و مقررات مطلوب برای دارایی‌های دیجیتال می‌تواند به رشد آنها، از جمله اتریوم، کمک کند.

۵. احساسات بازار:

در نهایت، جو موجود در فضای ارز دیجیتال و چشم‌انداز اقتصاد کلان (به عنوان مثال، تحولات و اخبار مثبت یا منفی در مورد صنعت) اغلب می‌توانند بر قیمت دارایی‌های خاص، از جمله اتریوم، تأثیر بگذارند.

منتظر رشد کاردانو قیمت باشیم؟

رمزارز کاردانو (ADA) شاهد فعالیت‌های جذابی روی زنجیره، مربوط به نهنگ‌ها در شبکه خود است. طبق داده‌های شرکت تحلیل داده سنتیمنت، نهنگ‌های کاردانو و دارندگان بزرگ‌تر با دارایی‌های بین ۱۰۰ هزار تا ۱۰ میلیون توکن، در حال انباشت این رمزارز مطابق با بالاترین سطح از سپتامبر ۲۰۲۲ هستند.

این روند انباشت، با عبور قیمت کاردانو از مرز ۰،۲۹ دلار آشکارتر شد. با توجه به انباشت شدید توسط نهنگ‌ها، بلاکچین کاردانو افزایش فعالیت روی زنجیره را تجربه می‌کند، که به ویژه در افزایش حجم تراکنش‌ها مشهود است.

حجم تراکنش‌ها در بلاکچین کاردانو در شش ماه گذشته به طور مداوم در حال افزایش بوده است. از نظر قیمت، کاردانو در حال حاضر در محدوده ۰،۲۹۲۳ دلار معامله می‌شود که با افزایش اندک ۰،۵۳ درصدی روبرو شده است. این افزایش به دنبال ریزش بیش از ۵ درصدی است که در دوره ۷ روزه قبل رخ داده بود.

انباشت کاردانو توسط نهنگ‌ها حاکی از رشد احتمالی قیمت این رمزارز است. از نظر تاریخی، انباشت پایدار یک رمزارز، اغلب با یک افزایش قیمت قابل توجه همراه شده است. این احتمال وجود دارد که نهنگ‌های کاردانو در تلاشند تا علاقه بازار و سرمایه‌گذاران دیگر را دوباره به این رمزارز برانگیزند و قیمت آن را به بالاترین حد خود برسانند.

یکی از عوامل تحریک‌کننده نهنگ‌ها برای انباشت کاردانو می‌تواند تلاش‌های مداوم در اکوسیستم این ارز دیجیتال باشد. توسعه‌دهندگان فعالانه روی محصولات و ارتقاهای جدید کار می‌کنند تا عملکرد و کارایی بلاکچین کاردانو را افزایش دهند. ابتکاراتی مانند راه‌اندازی کیف پول Light، Lace و سایر محصولات، با هدف افزایش کاربرد و تقاضا برای کاردانو صورت می‌گیرند.